

Verdal kommune

Budsjett 2008

Verdal, 5. november 2007

Innhold

1. INNLEDNING.....	5
2. STATSBUDDSJETTET.....	13
2.1 KOMMUNSEKTORENS INNTEKTER I 2007.....	13
2.2 KOMMUNSEKTORENS INNTEKTER I 2008.....	14
3. KOMMUNALE INNTEKTER.....	15
3.1 SKATT OG RAMMETILSKUDD.....	15
3.2 EIENDOMSSKATT.....	15
3.3 MOMSKOMPENSASJON PÅ INVESTERINGER.....	15
3.4 KOMPENSASJONSTILSKUDD.....	15
4. INVESTERINGSBUDDSJETT.....	16
4.1 ORDINÆRE INVESTERINGER.....	16
4.2 FINANSPOSTER.....	20
4.3 OPPTAK AV STARTLÅN.....	20
5. DRIFTSBUDDSJETT.....	21
5.1 HOVEDOVERSIKT DRIFT.....	21
5.2 TJENESTEOMRÅDENE.....	23
5.2.1 Rådmannen.....	24
5.2.2 Oppvekst samlet.....	25
5.2.3 Kulturtjenesten.....	28
5.2.4 Omsorg og velferd samlet.....	30
5.2.5 Ressursenter helse, omsorg og velferd.....	32
5.2.6 NAV - sosial-, rus-, psykiatri- og flyktningtjenesten.....	34
5.2.7 Teknisk drift.....	35
5.2.8 Brann og beredskap.....	36
6. INNHERRED SAMKOMMUNE.....	36
7. VEDLEGG.....	37

1. Innledning.

Om budsjettprosessen

Det var i utgangspunktet lagt opp til at økonomiplan 2008-2011 skulle behandles i kommunestyrets septembermøte. Det viste seg etter hvert at det lå større økonomiske utfordringer i 2008-budsjettet enn først antatt. Dette på grunn av at veksten i utgifter som følge av store lønnsøkninger var større enn inntektsveksten. Som følge av dette vil økonomiplanen og budsjett 2008 bli behandlet samtidig i kommunestyrets møte 10. desember.

Langsiktige og strategiske vurderinger er beskrevet i økonomiplanen, og budsjettforslaget er bygd opp omkring disse.

Lokal samfunnsutvikling

Fokusområder 2008

- Attraktiv bostedskommune
- Ekspanderende næringsliv og næringsutvikling
- Miljøvennlige energiløsninger

Verdal kommune har som mål å framstå som et godt bosted som er utviklingspreget og utviklingsrettet. Dette er viktig for den kommunale utviklingen. Kommunen har i flere år drevet aktivt omstillingsarbeid med utviklingsaktører som Innherred Vekst og Indpro, og har profilert seg som nytenkende på kultursiden gjennom satsning på kulturskolen, SNK, Tindved kulturhage og Verdal kino. Det regionale samarbeidet ivaretas gjennom Innherred samkommune.

KRD ga Verdal kommune status som nyskappings- og utviklingskommune for perioden 2002 til 2007 med ei økonomisk ramme på 10 mill. kroner pr. år. Bakgrunnen var den usikre framtida for deler av kommunens næringsliv, ikke minst for Aker Kværner. Verdal Vekst AS ble etablert i mai 2002, og oppgaven var å forvalte utviklingsmidlene på best mulig måte. 01.01.05 ble virksomheten utvidet til også å omfatte Levanger kommune, og selskapet skiftet navn til Innherred Vekst AS. Prosjektperioden for Innherred Vekst utløper i 2007.

Grunnlaget for fortsatt god utvikling av Verdal kommune er til stede. Men i utredningen *Trøndelag 2020* beskrives også trusler. *Trøndelag 2020* er en scenariebeskrivelse for fremtidens Trøndelag som er laget som et ledd i arbeidet med en ny felles fylkesplan for Trøndelag. *Trøndelag 2020* bygger på utviklingstrender, og et 50-talls personer fra næringslivet, ungdommen, idretten, fylkeskommunene, kommunene, kulturlivet, organisasjonslivet, samt FoU- og utdanningsmiljøene i regionen, har bidratt til å utvikle tre mulige framtidbilder av Trøndelag 2020.

I styringskortet er et ekspanderende næringsliv og næringsutvikling et fokusområde. Det er nødvendig at kommunen også i fortsettelsen tar sikte på å være en aktiv utviklingsaktør. For å klare det, er det viktig å snarest mulig få på plass en ny løsning for næringsoppfølgingsarbeidet.

Et utviklingstrekk det pekes på i *Trøndelag 2020*, er et internasjonalt næringsliv. Utviklingen innebærer at lokalt næringsliv må tilpasse seg internasjonale rammebetingelser.

Det pekes også på utfordringer som Regionenes Europa – sete for vekst, dvs. at det vil være regionene i EU som konkurrerer om å ha best kunnskapsnivå, være best på nyskaping eller innovasjon, vise størst internasjonalisering/mangfold og best livskvalitet.

Og det pekes på at færre hender skal gjøre mer, dvs. det blir kamp om arbeidskraften, færre unge velger realfag, det blir kamp om energien og økt etterspørsel etter mat.

Hva vil disse utviklingstrekkene bety for Verdal kommune og for det lokale næringslivet?

Konkurransen med andre næringsregioner både nasjonalt og internasjonalt blir stadig tøffere. Verdal og Levanger kan i denne sammenheng hver for seg bli for små og svake.

Det synes viktig at kommunene i fortsettelsen samarbeider tett på næringsområdet, med mål om at kommunene samlet kan utgjøre en sterk og konkurransedyktig næringsregion, også i forhold til utlandet.

Verdal Næringspark på Ørin framstår stadig tydeligere som et kraftsenter for hele regionen.

For å styrke interessen for og kompetansen i realfag og teknologiske fag, ble Midt-Norsk Real-fag- og Teknologisenter i 2007 stiftet som et samarbeidsprosjekt mellom Nord-Trøndelag fylkeskommune, Aker Kværner Verdal, Levanger kommune og Verdal kommune. Det er i driftsbudsjettet for 2008 satt av 500.000 kroner til formålet. Kommunen har i overordnet styringskort satt som resultatmål for 2008 at minst 5 skoler og 10 barnehager i løpet av året skal være aktive brukere av senteret.

Utbygging av ny undergang under jernbanen står i investeringsbudsjettet i 2008. Prosjektet finansieres i et partnerskap mellom kommunen, næringslivet og Jernbaneverket. Foreløpige beregninger viser en samlet kostnad på ca. 22 mill. kroner. Kommunal andel i 2008 er satt til kroner 6 mill. kroner i tillegg til ca 3,5 mill. kroner til restaurering av vann og kloakkanlegg i sentrum som gjenstår fra 2007 og tidligere år.

Det skal i 2008 brukes 0,5 mill. kroner til idretts- og kulturanlegg over investeringsbudsjettet. Til sammen er det avsatt 2 mill. kroner til formålet i perioden 2008-11. Aktuelle tiltak i planperioden er motorsportssenter, løypemaskiner, skytebane, garderobeanlegg sentralidrettsanlegget m.m.

For øvrig skal det i løpet av året også investeres i gatelys, kommunale veger, vegskrape, vannledninger og kloakknnett i sentrum.

Kommunale tjenester

Fokusområder 2008

- Økt forebygging
- Brukerdialog/samarbeid
- Forbedring og samhandling
- IKT-verktøy

Kommunen skal gjennom sitt tjenestetilbud dekke en rekke behov hos innbyggerne. De senere års brukerundersøkelser viser at Verdal kommune har mange svært fornøyde brukere til tross for de store omstillingsprosessene som er gjennomført.

Budsjettdokumentet viser at det framover vil være svært vanskelig å opprettholde dagens nivå på de kommunale tjenestene. Kapitalkostnader som følge av planlagte utbygginger av skoler i perioden 2008-2012, tilsvarer mellom 30-35 årsverk.

Virksomhetsområdene har med dette som utgangspunkt jobbet ut budsjettforslag for 2008 som er å betrakte som minimumsbudsjetter ut fra dagens aktivitetsnivå.

På *Rådmannens budsjett* er det lagt inn 10 mill. kroner til 5 % lønnsvekst neste år. Tidligere vedtak om styrking av forebyggende tiltak er fulgt opp med 2,1 mill. kroner, og i tråd med statsbudsjettet er det avsatt 0,6 mill. kroner til økt rammetimetal i barneskolen. Godtgjøring for ledere for driftskomiteen og plan og utviklingskomiteen er lagt inn tilsvarende 0,35 stilling på hver, totalt 400.000 kroner. Det er budsjettet med 3,3 årsverk, eller 1,5 mill. kroner til tillitsmannsordningen, og det er lagt inn 50.000 kroner til Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Oppvekstsektoren er i årene framover det prioriterte området i kommunen med investeringer i skoleutbygging på 200 mill. kroner korrigert for moms kompensasjon.

Budsjettarbeidet på oppvekst har i stor grad foregått samlet. Fokuset har ligget på å fordele ressursene slik at det sikres et likeverdig opplæringstilbud uavhengig av hvilken barnehage/skole barna/elevne tilhører.

For skolene er det utarbeidet ”minimumsbudsjetter”, dvs. med en lærer pr gruppe (28 elever på barnetrinnet og 30 på ungdomstrinnet), en kontaktlærer pr gruppe, delingstimer i Mat/helse og Svømming på barnetrinnet, samt i Mat/helse, Musikk og Naturfag på ungdomstrinnet. Ressurser til spesialundervisning er som i 2007.

For oppvekstsektoren har kommunen store utfordringer. Den karaktermessige resultatoppnåelsen i Verdalskolene er ikke er god nok, spesialundervisningen i skolene ligger på et for høyt nivå sammenlignet med andre kommuner, antallet unge som dropper ut fra videregående skole er for høyt, og på barnevernsområdet øker antallet meldinger.

Med bakgrunn i dette, er virksomhetslederne utover minimumsbudsjettene, bedt om å utarbeide prioriterte tiltak for å øke elevenes læringsutbytte og redusere undervisningstimetallet til spesialundervisning innenfor en ramme på 2 millioner kroner. På barnetrinnet er da lese- og skrivekurs og matematikkurs prioritert, mens ungdomstrinnet prioriterer to kontaktlærere pr. klasse og delingstimer i kunst og håndverk.

Likevel innebærer den foreslåtte budsjetttrammen for skolene en reell nedgang i ressurstilførselen.

Arbeidet med å vurdere innsatsen overfor barn og unge startet med ”Plan for forebyggende tiltak overfor barn 0-5 år” og vil fortsette med utarbeidelse av ”Plan for samordnet innsats overfor barn og unge 6-16 år”.

SFO-ene i kommunen har behov for et kommunalt tilskudd på i alt ca 500.000 kroner til den ordinære driften. I tillegg kommer kommunale utgifter til funksjonshemmede elever med 1.080.000 kroner. Foreldrebetalingen har vært uforandret de siste årene p.g.a. at tilmetallet i grunnskolen har økt, og oppholdstida i SFO er redusert tilsvarende.

Barnehagesektoren er styrket med 12,5 % årsverk pr. avdeling, dvs. ca. 3 stillinger. Dette skal imøtekomme behovet for økt grunnbemanning for å heve kvaliteten på tilbudet til barn med ekstra behov uten at det er gjort enkeltvedtak om spesielle tiltak, avhjelpe avspaseringsproblematikk pga kveldsmøter og gjennomføre likeverdig behandling av kommunale og private barnehager. Det er også avsatt i alt 2,1 mill. kroner til forebyggende tiltak barn 0-5 år.

Tilbudet ved Fritidsbasen i kinokjelleren videreføres. I tillegg utvides åpningstiden med en kveld pr. uke.

Flyktningtjenesten er fra 1. september 2007 overført til NAV, men en stilling er overført til ressurscenter oppvekst. Innvandrerundervisningen for voksne er lagt til Verdal videregående skole, mens budsjettansvaret er lagt til Ressurscenter oppvekst. Totalt utgjør dette 1,2 mill. kroner.

For oppvekstsektoren blir det en rekke alvorlige konsekvenser av budsjett 2008. Disse fremgår under del 5.2, beskrivelse av virksomhetsområdene.

På *kultur* er driftstilskudd Stiklestad Nasjonale Kultursenter økt med 442.000 kroner i samsvar med framlagt statsbudsjett for 2008. Kommunal driftsutgift for Verdalshallen er økt med 225.000 kroner, og tilskudd til sentralidrettsanlegget er økt med forventet prisvekst i henhold til eksisterende avtale som utløper 31.12.2008. Utover dette er det en rekke nødvendige tiltak på kultur som det ikke er funnet plass til i budsjettet, disse fremgår under del 5.2.

På *omsorg- og velferdsområdene* er det store utfordringer i årene som kommer, spesielt på brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som er stadig i økning med 7 nye brukere i 2007. I dag er det tildelt ca. 14 årsverk BPA på årsbasis, en økning på ca 6 årsverk fra 2006 -2007. Dette er årsverk som kommunen ikke har noen styring på, og høringsnotat fra helse- og omsorgsdepartementet tilsier at brukernes rettigheter heller vil forsterkes enn reduseres. Budsjettforslag 2008 dekker opp for dagens brukere. Nye brukere kan ikke tildeles denne tjenesten dersom budsjett ikke øker, selv om søkerne etter sosialtjenesteloven § 4-2 har rett på dette.

For støttekontakter er det i 2008 budsjettet med dagens sats på kroner 79,95 pr time. Økning i lønn til kroner 100,-/time slik Levanger gjør, medfører en økt utgift på ca 300.000 kroner. Lav lønn kan være en årsak til rekrutteringsproblemer. Konsekvensen av manglende støttekontaktordning, kan være at kommunen må tildele økt hjemmetjeneste eller BPA for å dekke brukerens behov. Nye brukere vil ikke få tildelt støttekontakt med budsjettforslaget som er lagt.

Sykehjemsplasser som ble stengt 1. mars 2007, er fortsatt stengt. Det er ikke budsjettet med åpning av disse. Totalt antall brukere av hjemmetjenesten er i sterk vekst. Strukturendringene på grunn av utbygging sentralt øker tilflytting til sentrum, noe som fører til sterk vekst av antall brukere i hjemmetjenesten her. Årsak er både innflytning fra andre kommuner og fra bygdene. Samtidig er ikke antall brukere redusert i bygdene, da nye brukere kommer til. Dette er ofte ikke eldre mennesker, men andre som har behov for tjenesten. Og selv om det blir færre brukere i enkelte grender, går ikke medgått tid særlig ned, da mye tid går med til kjøring. Spredt bosetting fører til store utfordringer med hensyn til å gi tjenester.

Øvrige konsekvenser av budsjettet for omsorg- og velferdsdistriktene beskrives under del. 5.2.

Ressurssenter helse, omsorg og velferd ble opprettet fra 01.01.07 etter å ha ligget i ISK. I budsjett 2007 manglet erfaringstall for Verdal. Driften i 2007 viser at budsjettet er for lavt, spesielt for legetjenesten.

Det er lagt inn en økning med 1 turnuslege, ca 440.000,- kroner. Husleieutgiftene for lokalene til Ørmelen legesenter har økt med 120.000,- kroner fra 2007 til 2008. Tilskudd til Innherred Interkommunale Legevakt er i henhold til vedtatte avtale budsjettert med 1.895.000 kroner for 2008, med tillegg av utrykningsvakt på dagtid på 140.000 kroner.

Det er lagt inn en 20 % stilling fysioterapeut som ble feilaktig uttatt i lønnsgrunnlaget for 2007. Kommunale egenandel til Rusprosjektet/Rinnleiret nr. 46 er økt med 174.000 kroner.

Fra 2008 er booppfølgingstjenesten som ble startet som en del av bostedsløseprosjektet høsten 2006, lagt inn i ordinær drift ved Ressurssenter helse- og omsorg. Oppretting av ny legehjemmel og eventuelle kostnader knyttet til denne er ikke er lagt inn i budsjett. Ytterligere konsekvenser av Budsjett 2008 fremgår under del 5.2.

NAV har i 2007 fått økt omfang da deler av det som før var Flyktningtjenesten, er lagt inn under NAV. I forbindelse med at kommunene pålegges innføring av nytt kvalifiseringsprogram for langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp, legges det opp til økning av en 25 % stilling. I h.h.t. Ot.prop nr. 70 dekkes dette over rammetilskuddet. Budsjettet til kjøp av plasser for heldøgns omsorgstilbud for rusmisbrukere økes med 150 000 kroner, fra 850 000 kroner til 1 000 000 kroner. Tiltaket "Inn på tunet" videreføres da det er inngått en grunnavtale med 2 gårder som også løper i 2008. Tiltaket finansieres i hovedsak med psykiatrimidler. Forøvrig fremgår ytterligere konsekvenser under del 5.2

På teknisk drift er budsjettet svært stramt og innebærer forfall både på bygningsmasse, uteområder, parkanlegg og vegger.

Energikostnad ligger som følge av inngått avtale i 2006, på samme nivå som i 2006 og 2007. For vedlikehold bygningsmasse er det i hovedsak kun rom for reparasjon av bygningskader ved innbrudd og hærverk, faste vedlikeholdsavtaler på tekniske anlegg samt absolutt nødvendige reparasjoner på bygningsmassen. Antall årsverk i vaktmesterstyrken er nå på 2/3 av antall årsverk for 5 år siden, selv om arealet har økt fra 50.000 m² til 65.000 m².

For utearealene er det ikke budsjettert vedlikehold, verken med personell eller utstyr. Det er knappe midler til vedlikehold av kommunale parker, kun parkanlegg i sentrum vil bli vedlikeholdt. Vegger er budsjettert på samme nivå som i 2007.

For tjenester som finansieres over de kommunale avgifter (vann, kloakk), opprettholdes aktiviteten på dagens nivå, et akseptabelt driftsnivå for disse tjenestene.

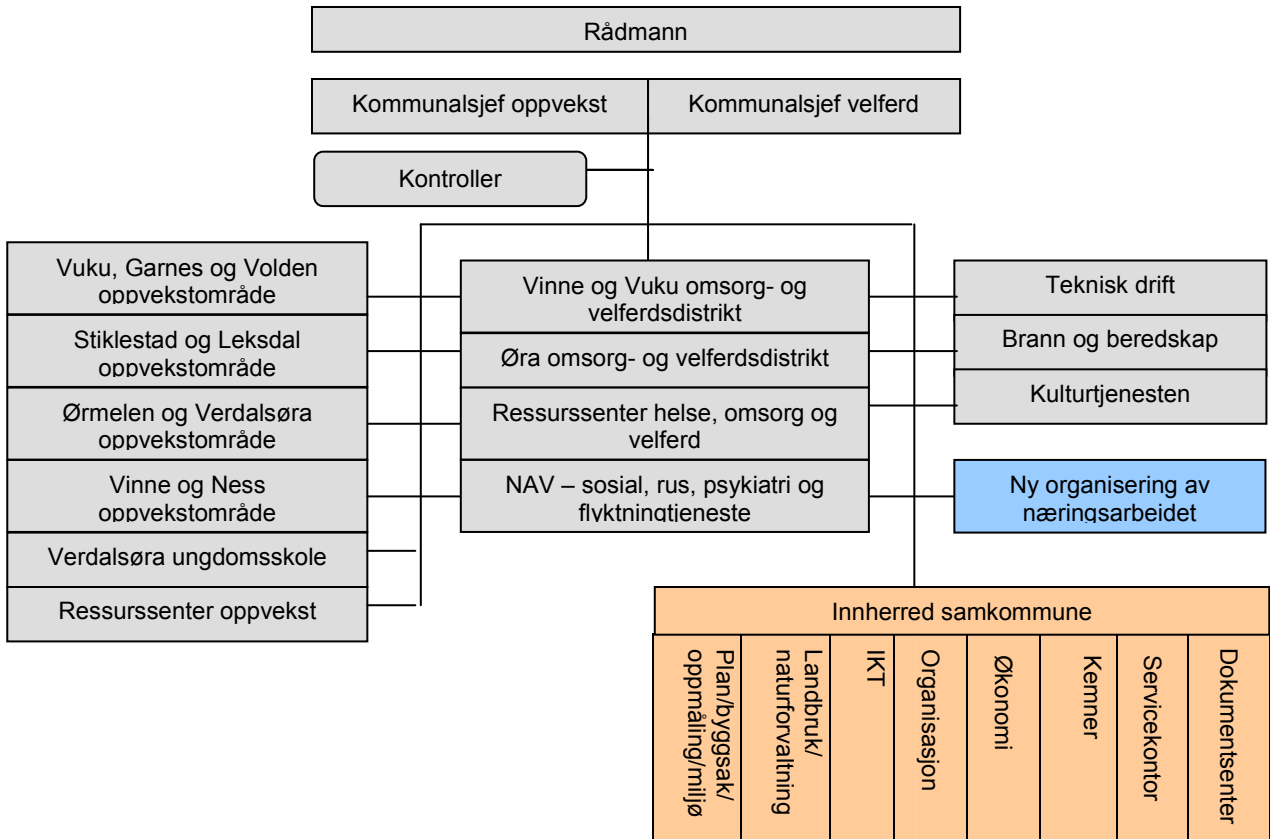
Brann og beredskap videreføres på samme nivå som i fjor.

Organisasjon

Fokusområder 2008

- Kvalitet
- Kvalifisert arbeidskraft og inkludering
- Lærende organisasjon og myndiggjorte medarbeidere

Organisasjonskart Verdal kommune pr. 01.01.07

Kommuneorganisasjonen skal til enhver tid legge tilrette for at det gis et kvalitativt best mulig tjenestetilbud til alle innbyggere på en mest mulig effektiv og økonomisk måte. Press på økonomien, endringer i brukernes behov og i brukermassen, nødvendiggjør at organisasjonen underlegges en kontinuerlig evaluering av strukturen i forhold til brukerbehovene.

Som følge av den økonomiske situasjonen Verdal kommune får framover, må det arbeides fram en ny organisering av kommunen som gir økonomiske virkninger fra og med 01.01.09. Jobben blir svært vanskelig, og tidsperspektivet er kort.

Fra 1. januar 2008 må det iverksettes prosesser som bidrar til å finne fram til en ny organisering av kommunen som gjør den billigere å drive, men som samtidig ivaretar kvaliteten på tjenestetilbudet best mulig. Arbeidet må være ferdig innen 1. mai 2008.

Fra 2002 er det gjennomført flere endringer i organiseringen av kommunen. I de prosessene som nå må gjennomføres, må det tas utgangspunkt i at kommunen i størst mulig grad beholder de løsninger som vurderes som gode, mens områder som fortsatt har forbedringspotensial må endres.

Samkommunestyret vedtok i sak 37/07 at det skal søkes om et nytt fireårig forsøk med Innherred samkommune fra 1.1.2008. Det er kommunens ambisjon å bidra til å utvikle Innherred samkommune til å bli en effektiv og permanent leverandør av kommunale tjenester for innbyggerne og de to morkommunene.

Det er besluttet å gjennomføre et ”kvalitetskommuneprojekt” som skal være operativt fra 2008. Prosjektet vil på sikt bidra til å heve kvaliteten på det kommunale tjenestetilbudet. Gjennom prosjektet skal det sikres at ansatte i hele organisasjonen myndiggjøres, og at initiativ blir tatt på et lavest mulig nivå. Utvikling av teamjobbing inngår i prosjektet, og prosjektet omhandler gradvis innføring av et elektronisk avvikssystem, først på Verdal bo- og helsetun, og senere i organisasjonen for øvrig.

Økonomi

Fokusområde 2008:

- Driftsnivå 2012 tilpasset full skoleutbygging, er ca. 17 mill. kroner under 2007-nivå.

Etter nedbetaling av akkumulert gjeld i 2005, har trykket på Verdal kommunes økonomi vært noe mindre enn forutgående år. 2006 var et svært godt år for kommunen økonomisk med et overskudd på 7,3 mill. kroner og i tillegg en avsetning på 12,2 mill. kroner til disposisjonsfond. Mye av dette er knyttet til ekstraordinære skatteinntekter i 2006 som ikke videreføres kommende år.

Statsbudsjett 2008 innebærer en reell nedgang i rammene til Verdal kommune.

I perioden 2008-2012 er skoleinvesteringer budsjettet med 240 mill. kroner. Fratrasket momskompensasjon er investeringsnivået i perioden på ca 190 mill. kroner. Lån på denne størrelsen innebærer årlige kapitalutgifter tilsvarende 30-35 årsverk, og at kommunens økonomiske handlingsrom låses i 15-20 år framover.

Hovedoversikt drift viser at kommunen i 2008 mangler 8,5 mill. kroner for å fullfinansiere driften.

Underskuddet øker til 15 mill. kroner i 2011. Da er det i 2009, 2010 og 2011 forutsatt bruk av fond med til sammen 15 mill. kroner. til dekning av bortfall på momskompensasjon i driftsbudsjettet, samtidig som virksomhetsområdenes budsjetter er svært stramme.

De samlede investeringene ekskl. investeringer i betalingstjenestene var i perioden 2006-2009 på 118,7 mill kroner. I perioden 2009-2012 vil tilsvarende investeringer være på 250,2 mill. kroner.

Årsmeldingen for 2006 viser at netto langsiktig gjeld er på 489 mill. kroner. Den langsiktige gjelden vil fram til utgangen av 2011 øke med 243 mill. kroner til 732 mill. kroner.

Kostradata viser at langsiktig gjeld for Verdal kommune i 2006 var på 89 % av driftsinnkomstene. Tilsvarende tall for Nord-Trøndelag og landsgjennomsnitt utenom Oslo er på henholdsvis 82,4 og 73,5 %.

Rente- og avdragsutgifter i Verdal kommune var i 2006 på 6 % av brutto driftsinntekter. Da er ordningen med minimumsavdrag påbegynt i 2006. Tilsvarende tall for Nord-Trøndelag og landsgjennomsnitt utenom Oslo er på henholdsvis 6,1 % og 2,3 %.

Virksomhetslederne ble i økonomiplanprosessen bedt om å synliggjøre effektiviseringsmuligheter og/eller kutt på sine enheter tilsvarende 5 % av rammen eller ca. kroner 17,8 mill. kroner. Lista fra virksomhetsområdene var dramatisk, og rådmannens konklusjon etter gjennomgangen var at "ostehøvelfasen" er et passert stadium.

Behovet for å finne løsninger på situasjonen er akutt. Fra politisk hold er det klart gitt uttrykk for at eiendomsskatten ikke skal økes, og at skolestrukturen ligger fast i perioden.

Etter rådmannens skjønn er situasjonen så alvorlig at alle tiltak som kan gi økonomisk gevinst må vurderes når nye løsninger for kommunal drift skal utformes. Innfallsvinkler på arbeidet må være:

- Effektivisering gjennom omorganisering og strukturendringer
- Forebyggende innsats som fram i tid vil gi økonomisk effekt i form av reduserte reparasjonsutgifter
- Reduksjon i aktivitetsnivå/kvalitet - kutt i enhetenes rammer
- Økt eiendomsskatt

Sørheim-utvalget har levert sitt forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene til KRD. For Verdal kommune vil effekten av de endringer som foreslås i rapporten, utgjøre en økt inntekt på 11 mill. kroner. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til Stortingets behandling av rapporten.

Dersom endringene blir gjennomført, vil det avhjelpe en del av Verdal kommunes økonomiske utfordringer, men ikke alt. Uansett er situasjonen at kommunen fram mot 2011 mangler midler, og at de budsjetter som er lagt til grunn i hovedoversikten, er for stramme.

Budsjettprosessen har bidratt til å "ta ned" virksomhetsområdenes budsjetter så mye som det lar seg gjøre. Da gjenstår ingen annen løsning enn å dekke manglende finansiering i 2008 ved bruk av fond.

Kommunen har pr. 01.01.07 ca. 19 mill. kroner på disposisjonsfond. Med avsetninger som er budsjettert i 2007, har kommunen ca. 25 mill. kroner til disposisjon.

Når det brukes 8,5 mill. kroner av fondet til finansiering av driften i 2008, og 15 mill. kroner for å dekke bortfall av momskompensasjon i 2009, 2010 og 2011, er fondet tilnærmet oppbrukt innen 2011. Dette er svært alvorlig, da kommunen blir sittende uten noen reserve med tanke på uforutsette hendelser. Samtidig er dette midler som skulle vært brukt til omstillingsprosesser.

Fondet kan ikke disponeres på denne måten uten at rådmannen samtidig nedsetter en arbeidsgruppe som får følgende mandat:

Verdal kommunes driftsnivå skal reduseres med 15 mill kroner fram mot 2011.

Arbeidsgruppa skal vurdere alle muligheter som kan bidra til å gi en slik reduksjon, herunder

- *Effektivisering gjennom omorganisering og strukturendringer*
- *Forebyggende innsats som fram i tid vil gi økonomisk effekt i form av reduserte reparasjonsutgifter*
- *Reduksjon i aktivitetsnivå/kvalitet - kutt i enhetenes rammer*
- *Økt eiendomsskatt*

Det må påregnes fundamentale grep for å klare å finne fram til en ny kommuneorganisasjon som er billigere å drive enn dagens, og som samtidig ivaretar kvaliteten på tjenestetilbudet best mulig.

Økonomiske resultater som følge av omstillingsprosesser må få virkning fra 01.01.09. Arbeidet må derfor startes opp fra 1. januar 2008 og være ferdig innen 1. mai 2008.

Fra 2002 er det gjennomført flere endringer i organiseringen av kommunen. I de prosessene som nå må gjennomføres, må det tas utgangspunkt i at kommunen i størst mulig grad beholder de løsninger som vurderes som gode, mens områder som fortsatt har forbedringspotensial må endres.

For å gjøre slitasjen på organisasjonen så liten som mulig, må det sikres at ansatte i størst mulig grad medvirker i endringsprosessene.

Arbeidsgruppa skal ledes av rådmannen.

2. Statsbudsjettet.

2.1 Kommunesektorens inntekter i 2007.

- I revidert nasjonalbudsjett 2007 ble den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter anslått til om lag 1,3 mrd. kroner fra 2006 til 2007, tilsvarende 3,1 pst. Det ble anslått en reell nedgang i sektorens frie inntekter på om lag 2,0 mrd. kroner. Inntektsveksten ble regnet i forhold til regnskapet for 2006, og må ses i sammenheng med at kommunesektorens skatteinntekter i 2006 ble vel 6 mrd. høyere enn anslått i revidert nasjonalbudsjett 2006. De ekstra skatteinntektene ble ikke videreført til 2007. Derfor ble inntektsveksten i 2007 anslått å bli relativt lav i revidert nasjonalbudsjett. Ny informasjon om den løpende skatteinngangen de siste månedene trekker i retning av betydelig høyere vekst i kommunesektorens skatteinntekter i 2007 enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett 2007. Skatteanslaget for kommunene er oppjustert med 1 880 mill. kroner. Disse merinntektene vil kommunene få beholde i 2007, men de videreføres ikke i 2008.
- I revidert nasjonalbudsjett 2007 ble prisveksten for kommunal tjenesteyting fra 2006 til 2007 anslått til 3,6 prosent. Anslaget er oppjustert med 0,2 prosentpoeng. Økningen er særlig knyttet til prisvekst på investeringer.
- Samlet sett innebærer disse endringene en reell styrking av kommuneøkonomien i 2007 på om lag 3 mrd. kroner, tilsvarende 1,2 prosent. Kommunesektorens frie inntekter anslås reelt redusert med 0,1 mrd. kroner fra 2006 til 2007.

2.2 Kommunesektorens inntekter i 2008.

- Regjeringen uttaler at det er et mål å gjenreise et sterkt og handlekraftig kommune-Norge og bidra til å skape optimisme i kommunesektoren. Målet er å videreutvikle et effektivt kommunalt tjenestetilbud, bygget på et aktivt lokaldemokrati og en betryggende rettssikkerhet.
- I kommuneproposisjonen 2008 ble det lagt opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 4,5 og 5,25 mrd. kroner fra 2007 til 2008. Videre ble det lagt opp til reell vekst i kommunesektorens frie inntekter på mellom 1,5 og 1,75 mrd. kroner. Det ble varslet at toppfinansieringen for ressurskrevende tjenester ville bli styrket 425 mill. kroner. Det ble også varslet satsing på barnehager, opptrappingsplanen for psykisk helse og tiltak innenfor skolen i 2008. I kommuneproposisjonen ble det presisert at den varslede inntektsveksten i 2008 skal regnes fra det nivået på kommunesektorens inntekter i 2007 som er lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett 2007. Dette er i samsvar med vanlig praksis. Regjeringen legger nå opp til en realvekst i de samlede inntekten i 2008 på om lag 6,2 mrd kroner, tilsvarende om lag 2,4 pst. Av veksten i samlede inntekter er 1,5 mrd. kroner frie inntekter.
- Veksten i frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør knapt 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Disse inntektene kan kommunene disponere fritt innenfor rammen av gjeldende lover og regelverk. Regjeringen legger opp til en reell vekst i de frie inntektene i 2008 på 1 mrd. i kommunene. Denne veksten er regnet fra anslaget på kommunenes inntekter i 2007 i revidert nasjonalbudsjett 2007. Sammenlignet med den inntekten en forventer nå, betyr det en reell nedgang.
- Det kommunale skatteøret for personlige skattytere reduseres fra 12,25 prosent til 12,05 prosent. Forslaget til skatteøret er tilpasset forutsetningen om uendret realnivå på skatteinntektene i 2008 i forhold til anslått nivå for 2007 i revidert nasjonalbudsjett.
- Som varslet i kommuneproposisjonen for 2008, foreslås det en omlegging av toppfinansieringen for ressurskrevende tjenester. Kompensasjonsgraden for kommunenes utgifter over innslagspunktet foreslås økt fra 70 til 85 prosent. Økningen av statens dekningsgrad innebærer en avlastning av kommunenes frie inntekter med knapt 500 mill. kroner.
- Regjeringen foreslår et nytt investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykeheimsplasser. Målgruppen for ordningen er personer med behov for heldøgns tjenester uavhengig av alder, funksjonshemming og diagnose. Investeringstilskuddet utformes som et engangstilskudd som i gjennomsnitt dekker 25 prosent av anleggskostnadene.
- I budsjettforslaget for 2008 er det satt av om lag 3,5 mrd. kroner til psykisk helsearbeid i kommunesektoren. Dette innebærer en reell økning fra 2007 til 2008 på vel 400 mill. kroner.
- Regjeringens mål er full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris. Det anslås at det vil være behov for å etablere barnehageplasser til om lag 3900 flere barn i 2008. Det foreslås en nominell videreføring av maksimalgrensen for foreldrebetaling i 2008, som innebærer en reell prisreduksjon. Dette innebærer at foreldrebetalingen i 2008 vil utgjøre 2330 kroner pr. måned for en heltidsplass.
- Regjeringen foreslår i budsjettet for 2008 å utvide timetallet på barnetrinnet med til sammen fem uketimer. Økningen i timetallet skal gjelde fra høsten 2008. Det er foreslått lagt inn 270 mill. kroner i rammetilskuddet til dette formål.

- Regjeringen legger til grunn at det er et effektiviseringspotensial i kommunesektoren. Dersom kommunesektoren eksempelvis effektiviserer virksomheten med ¼ pst. i 2008, tilsvarer dette et beløp på om lag 600 mill. kroner. Det understrekes at en eventuell effektiviseringsgevinst ikke er innarbeidet i den foreslåtte inntektsrammen. En eventuell effektiviseringsgevinst kan brukes til å styrke tjenestetilbudet.

3. Kommunale inntekter.

3.1 Skatt og rammetilskudd.

De nye prognosene for 2007 viser en samlet inngang fra skatt og rammetilskudd på 399,6 mill. kroner for Verdal kommune. For 2008 er tilsvarende tall beregnet til 414,2 mill. kroner. Dette innebærer en nominell vekst på 3,7 prosent. Samtidig har Regjeringen beregnet en lønns og prisvekst neste år på 4,2 prosent. Reelt sett betyr således dette en reell nedgang i de frie inntekter fra 2007 til 2008 på 0,5 prosent.

3.2 Eiendomsskatt.

Regjeringen åpnet for at det kunne utskrives eiendomsskatt for hele kommunen fra 2007. Dette ble gjennomført i kommunen, og det ble foretatt taksering av nye skatteobjekt i 2007. For 2007 har kommunen tatt inn 14,8 mill. kroner i eiendomsskatt. Det er oppført samme beløp for 2008. Dette innebærer ingen økning i skattesatsene i 2008.

3.3 Momskompensasjon på investeringer.

Innføringen av generell momskompensasjon fra 1.1.2004 for både drift og investeringer ble vedtatt på det vis at kommunene fikk et trekk i rammetilskudd svarende til den innsparing kommunene fikk gjennom økt momskompensasjon. Fra 2009 endres regnskapsførselen av kompensasjonen for investeringer.

Endringen består i at kompensasjon på investeringer fra da av skal gå til fradrag i investeringsregnskapet, dvs. at finansieringsbehovet reduseres tilsvarende. Tap av kompensasjon i driftsregnskapet blir ikke kompensert med økt rammetilskudd, men departementet foreslår som en følge av dette, at kravet til driftsmargin kan lempes tilsvarende i de første årene etter ordningen. På sikt vil dette føre til mindre kapitalkostnader i driftsregnskapet, og som sådan utlignes på lengre sikt.

Rådmannen har lagt til grunn at det legges inn et beløp på 7 mill kroner i 2008. Deretter vil momskompensasjonen bli ført som fradrag i investeringsregnskapet.

3.4 Kompensasjonstilskudd.

Tilskudd Reform 97/Kompensasjon rehabilitering og utbygging av skolebygg.

Tilskudd til Reform 97 er lagt inn med 0,8 mill. kroner fra 2008. Både beregningen for denne refusjonen og refusjonen vedrørende omsorgsboliger er basert på dagens rentenivå i Husbanken.

Videre er det lagt inn kompensasjon vedrørende rehabilitering og utbygging av skolebygg. Dette gjelder de avsluttede arbeider ved Verdalsøra ungdomsskole og ved Vuku oppvekstsenter (barne- og ungdomsskole). Til sammen vil dette utgjøre ca. 1,2 mill. kroner i 2008. Under forutsetning om en svak økning i rentenivået framover, er det lagt inn samme beløp for hele planperioden.

De samme vurderingene gjelder også for kompensasjonstilskuddet til sykeheim og omsorgsboliger.

Kompensasjonstilskudd sykeheim og omsorgsboliger vil avta etter hvert som lån knyttet til disse formålene nedbetales. Fra 2008 er tilskuddet lagt inn for alle gjennomførte tiltak. Tilskuddet i 2008 anslås til 3 mill. kroner.

4. Investeringsbudsjett.

Økonomiplanen for 2008-11 er på nåværende tidspunkt ikke ferdigbehandlet. For oversiktens skyld gjengis forslaget i økonomiplanen med kommentarer nedenfor.

4.1 Ordinære investeringer.

Det er lagt inn investeringer for perioden 2008-2012 i denne planen, altså et fem års perspektiv. Skoleutbygningen innebærer den store utfordringen for kommunen i denne planperioden. Det er i denne sammenheng viktig å få fram konsekvensene av disse utbyggingene.

Det har vært en kraftig økning i kvadratmeterprisen for nybygg den seneste tiden. Det gjøres derfor oppmerksom på at anslagene i planen er basert på dagens priser. Det må påregnes prisstigning i løpet av planperioden.

IKT-utstyr.

Det foreslås avsatt 2 mill. kroner årlig til IKT-utstyr m.m. Det vil hvert år være behov for utskifting av ulikt datautstyr, det gjelder både PC'er, skrivere, nettverk m.m. Kommunestyret i Verdal har gjort vedtak om at det skal utarbeides en IT-plan. Dette planarbeidet skal være ferdigstilt i løpet av første kvartal 2008. Denne planen vil framover danne grunnlaget for prioriteringer innen området.

IKT-utstyr i grunnskolen.

Det er lagt inn 1 mill. kroner til investeringer i grunnskole og barnehager i 2008. Dette er spesielt tenkt brukt opp mot investeringer i datamaskiner/programvare for barn/elever og lærere/førskolelærere. Det innføres fra 2008 krav om å kunne avlegge eksamener på digitalt utstyr og derigjennom ferdigheter med å kunne bruke Internett og andre baser for å forberede seg til eksamen.

Rehabilitering av den kommunale bygningsmasse.

Det vil alltid være et behov for investeringer på den kommunale bygningsmasse. Spesielt kan nevnes mindre ombyggningsarbeider på for eksempel barnehager og administrasjonsbygninger. Det foreslås til sammen 6 mill. kroner til formålet i perioden 2008-12.

Utbygging av barnehage Reinsholm.

De mottatte anbud på 4 avdelings barnehage på Reinsholm betyr totale kostnader, inkludert kjøp av tomtegrunn, på 22,5 mill. kroner. Av dette er det tidligere finansiert 16 mill. kroner. Det resterende beløp er oppført i 2008.

Vuku oppvekstsenter.

Vuku oppvekstsenter er nå under rehabilitering. Utredningene som nå er gjort, viser at utbyggingen ved ungdomsskolen blir betydelig dyrere enn det som er lagt inn i økonomiplanen. Rådmannen legger nå til grunn at det bygges for en toparallell ungdomsskole i Vuku. Dette vil innebære behov for ytterligere 15 mill. kroner for å fullfinansiere dette prosjektet. Total kostnad for ungdomstrinnet blir da på 42 mill. kroner. Dette beløpet legges inn i 2009.

Utbygging av skoler i sentrum.

Rådmannen ser ingen mulighet for å utvide den økonomiske rammen for utbygging av skolene totalt. Merutgiftene ved Vuku oppvekstsenter medfører derfor lavere ramme for utbyggingen i sentrum. Rammen, inkludert restaurering av svømmehallen, reduseres derfor med 15 mill. kroner, fra 203 mill. kroner til 188 mill. kroner. Det legges fram egen sak om skoleutbyggingen i november.

Mindre tiltak på skoler.

Det vil alltid være behov for mindre investeringstiltak innenfor skolesektoren. Det er avdekket et stort behov for utskifting/rehabilitering av tak ved flere skoler. En ytterligere utsettelse av dette kan medføre lekkasjer og dermed store vedlikeholdskostnader. Det foreslås til sammen 5 mill. kroner til formålet.

Mindre tiltak barnehager.

Det er behov for diverse mindre tiltak på eksisterende barnehager. Spesielt er det behov for mindre tiltak på Kanutten og Vinne barnehage. I tillegg er det behov for å oppruste utearealene ved flere av barnehagene. Mye av de gamle lekestativene måtte rives etter kontrollene av disse. Sammenlignet med forslag i økonomiplanen foreslås denne posten økt med 0,5 mill. kroner i 2008. Det foreslås derfor avsatt 1,5 mill. kroner til dette i 2008. Forøvrig avsettes det 0,5 mill. kroner årlig.

Idretts- og kulturanlegg.

For å kunne realisere ulike prosjekt innen idrett og kultur har det vært avsatt 1 mill. kroner årlig som et kommunalt bidrag i en investeringsfase. Det er avklart med revisjonen at det ikke vil være mulig å bruke investeringsmidler på andre anlegg enn der kommunen står som eier. Økonomisk deltakelse i andre anlegg må tas over driftsbudsjettet. Det foreslås derfor å redusere det årlige beløpet til 0,5 mill. kroner. I planperioden kan dette gjelde følgende områder: Motorsportssenter, skytebane, garderobeanlegg sentralidrettsanlegget m.m. Der er satt av 2 mill. kroner til dette formålet i perioden 2008-11.

Ombygging Stekke legesenter.

I forbindelse med utvidelse av legesenteret på Stekke vil det være behov for omgjøring av bygningene. Disse omgjøringene vil berøre de arealer som ressursenteret for helse i dag benytter. Det er avsatt 1 mill. kroner i 2008 til dette formålet.

Ombygging Verdal bo- og helsetun.

I forbindelse med midlertidig stenging av 11 sykeheimsplasser er det viktig å planlegge nødvendige tilpasninger for fremtidig drift etter reåpning. I en erkjennelse av at framtidens behov for institusjonsplasser i stor grad vil måtte brukes for demente er det behov for omfattende ombygginger ved sykeheimen. Det er avsatt 2 mill. kroner til dette formålet i 2008.

Kirker og kirkegårder.

Det er satt av 2,5 mill. kroner samlet for planperioden.

Utvikling av sentrumsområdet/industriområdet.

I sentrum gjenstår utbygging av ny undergang under jernbanen. Foreløpige beregninger viser en kostnad på ca. 22 mill. kroner.

Prosjektet er tidligere forutsatt finansiert i et partnerskap mellom kommunen, næringslivet og Jernbaneverket. Jernbaneverket har allerede overført 5 mill. kroner til kommunen til prosjektet. I tillegg har Jernbaneverket gitt tilsagn om en bevilgning på ytterligere 1,5 mill. kroner. Dette vil si at Jernbaneverket går inn med 6,5 mill. kroner. I tillegg må det forhandles med næringslivet om bidrag til prosjektet. En har anslått dette til 1,35 mill. kroner. Det forutsettes at kommunen bruker ca 3,5 mill. kroner til restaurering av vann og kloakkanlegg i dette området i forbindelse med utbyggingen. Etter bygging av Hunin og Munin sommeren

2007 vil det være gjenstående ca. 4 mill. kroner til formålet fra 2007 og tidligere år. Det gjenstår etter dette 6 mill. kroner for fullfinansiering.

Rådmannen kan ikke se annen mulighet enn at kommunen må bære resterende finansiering for å få prosjektet realisert. Det foreslås derfor avsatt 6 mill. kroner til formålet i 2008. Dette er 1 mill. kroner høyere enn lagt inn i eksisterende plan.

Enøk tiltak.

Til ulike energiøkonomiseringstiltak avsettes det 3,5 mill. kroner i planperioden. I tillegg ble det bevilget til sammen 3 mill. kroner til tiltaket i 2006 og 2007. Spesielt vil det bli fokusert på utskifting av PCB holdige lysarmaturer i alle kommunale bygg. Andre aktuelle områder vil være utfasing gamle oljekjeler, utvidelse SD-anlegg mm.

Utskifting PCB gatelys.

På lik linje med behovet for å skifte PCB holdig lysarmatur i kommunale bygg er det påkrevet å gjøre det samme for gatelysarmatur. Samlet kostnad med dette er estimert til 3 mill. kroner. Det er bevilget 1 mill. kroner i 2007. Resterende beløp føres opp med 1 mill. kroner i hvert av årene 2008 og 2009.

Kommunale veger.

For forsterkning, reasfaltering og nyasfaltering av kommunale veger foreslås en årlig investering på 2 mill. kroner. Veivedlikeholdet har i en årrekke vært nedprioritert. For at vi ikke skal få et alt for stort etterslep, er det stort behov for å styrke disse investeringene. Totalt innebærer dette en investering på 8.0 mill. kroner til vegformål i perioden.

Maskiner.

I maskinparken er det behov for utskifting av vegskrape. Dagens maskin er fra 1992 og er foreslått utskiftet i 2008. For de øvrige årene i planperioden føres det opp 0,3 mill. kroner årlig.

Tiltak hovedplan vannforsyning.

Til sammen er det foreslått å bruke 24 mill. kroner til dette formål i planperioden.

I planperioden er det avsatt midler til utskifting av vannledninger Fætten, Fleskhus og sentrum. Dessuten må det gjøres en del restaureringsarbeider ved Hallemsåsen vannrenseanlegg. Blant annet må det bygges nytt UV-anlegg for å sikre oss mot parasitter. Dette for å unngå lignende episoder som giardiaepidemien i Bergen.

Dersom det vil bli økonomisk rom for det, vil det bli bygd ny rundkjøringsledninger Hammer-Lein, tilknytning av private vasslag i Skjørholm/Haukåa, Ulvilla, Leksdal og Vinne/Rindsem.

Sanering av eksisterende kloakkanlegg.

Det er et stort behov for utbedring av eksisterende kloakknnett i sentrum. Det foreslås benyttet 5,0 mill. kroner årlig i perioden 2008-2011. Til sammen er det foreslått å bevilge 20 mill. kroner til formålet i planperioden. Midlene vil bli benyttet til utbedring av eksisterende kloakknnett spesielt på Ørmelen. Det er et mål for arbeidet å minske faren for kloakk-tilbakeslag til et minimum, samt sørge for at mest mulig ren kloakk blir ført fram til kommunens kloakkrenseanlegg.

Spredt avløp.

For sanering av kloakk i spredt bebyggelse foreslås investert til sammen 16 mill. kroner i planperioden. Midlene er planlagt benyttet til sanering av spredte utslipp. I tillegg er det planlagt sanering av spredte utslipp på Fleskhus, Fætten og Vinne i planperioden.

Investeringene er nedenfor satt opp etter avskrivningstiden på de ulike tiltakene.

Tiltak	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Sum 08-12
50 år							
Rehabilitering av Verdal bo og helsetun	0	2	0	0	0	0	2
Ombygginger ved Stekke legesenter	0	1	0	0	0	0	1
Rehabilitering kommunal bygningmasse	1	2	1	1	1	1	6
40 år							
Vuku oppvekstsenter	7	20	15	0	0	0	35
Utbygging skoler sentrum, inkl svømmehall	9	0	26	50	50	62	188
Reinsholm barnehage	14	6,5	0	0	0	0	6,5
Mindre tiltak på skoler	1	1	1	1	1	1	5
Mindre tiltak barnehager	0,5	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3,5
Kommunale veger	2	2	2	2	2	2	10
Idretts- og kulturanlegg	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Enøk tiltak	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	3,5
Utskifting PCB gatelys	1	1	1	0	0	0	2
Utvikling Stiklestad	0,5	0	0	0	0	0	0
Utvikling sentrum/ Industriområdet	3	6	0	0	0	0	6
20 år							
Maskiner	0,3	2,5	0,3	0,3	0,3	0,3	3,7
10 år							
Egenkapitalinnskudd KLP	3,5	0	0	0	0	0	0
Ny brannbil	3,5	0	0	0	0	0	0
5 år							
IT-investeringer grunnskole	0	1	0	0	0	0	1
IT-investeringer	2	2	2	2	2	2	10
Ikke avskrivning							
Kirker/kirkegårder	4,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Til sammen	59,5	50,0	50,3	58,3	58,8	70,8	288,2

Investeringer betalingstjenestene 2008-12

Tiltak	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Sum 2008-2012
40 år							
Hovedplan vannforsyning	14	6	6	6	6	6	30
Sanering eksisterende kloakk	4,5	5	5	5	5	5	25
Spredt avløp	9	4	4	4	4	4	20
10 år							
Feiebil m/ utstyr	0	0	0	0	0,5	0	0,5
Til sammen	27,5	15	15	15	15,5	15	75,5

Nedenfor vises finansieringen av investeringene. Som det framgår av denne, er det ikke planlagt egenfinansiering for noen av investeringene, utover momsrefusjonen.

Finansiering

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt 08-12
Totale investeringer:	86,0	65,0	65,3	73,3	74,3	85,8	363,7
Finansiering:							
Bruk av lån	83,3	63,6	55,3	63,2	62,6	71,6	316,3
Momskompensasjon	2,7	1,4	10,0	10,1	11,7	14,2	47,4

4.2 Finansposter.

Det er i beregningene for finanskostnadene lagt til grunn følgende:

- Renta øker svakt gjennom 2008, deretter ligger den forholds vist stabilt resten av planperioden.
- Det er forutsatt at lånene kan tas opp i midten av året.
- Det er lagt til grunn at kommunen benytter seg av prinsippet om minimumsavdrag i 2008. Dette opplegget innebærer at kommunens lån avdras over ca. 34 år. Totalt er det ført opp 44,6 mill. kroner i utgifter til dekning av rente og avdragsutgifter i 2008.

Det forutsettes videre at kommunen får en inntekt fra ulike plassering av likvider på 4 mill. kroner i 2008. Dette er basert på inngangen så langt i år og ligger noe høyere enn forutsatt i økonomiplanen.

4.3 Opptak av Startlån.

I økonomiplanen for 2007-10 er det lagt inn inntil 8 mill. kroner i Startlån pr. år. Dette er fulgt opp i budsjettet for 2008.

Renteutgifter og renteinntekter forutsettes å bli like store, 3.000.000 kroner.

Avdragsinntekter/avdragsutgifter forutsettes å bli like store i 2007, 1.500.000 kroner.

Rentene budsjetteres i driftsbudsjettet, mens avdragene budsjetteres i investeringsbudsjettet.

5. Driftsbudsjett

5.1 Hovedoversikt drift.

En har valgt å legge inn en hovedoversikt i budsjettokumentet som viser utviklingen i kommende fireårsperiode. Det er brukt faste 2008 priser i framstillingen.

Når det gjelder forutsetningene, er det lagt til grunn en årlig reell vekst i de frie inntektene på ¾ prosent.

Det er vedtatt at ordningen med føring av momskompensasjon fra investeringene fra 2009 må føres i investeringsregnskapet. Dette er fulgt opp og momskompensasjonen er nullstilt i driftsbudsjettet fra 2009.

Beregningen av kapitalutgifter er gjort på bakgrunn av de foreslåtte investeringene, og forutsetter et stabilt rentenivå i perioden samt at det er brukt minimumsavdrag.

Når det gjelder rammene for det enkelte virksomhetsområde, er disse holdt uendret på 2008 nivå.

Det er videre forutsatt at disposisjonsfondet i sin helhet disponeres i kommende planperiode, hvorav 8,5 mill. kroner disponeres i 2008.

Etter disse disposisjonene framkommer det et udekket beløp på ca. 15 mill. kroner i 2011.

Dette beløpet vil øke når full virkning av skoleutbygginga kommer.

Det vises i denne forbindelse til de vurderinger som rådmannen har gjort i innledningskapitlet.

Økonomiplan 2008-2011	Regnskap	Budsjett just	Økoplan	Økoplan	Økoplan	Økoplan
Alle tall i 2008 kr for 2008-2011	2006	pr. 1.11. 2007	2008	2009	2010	2011
Skatt på inntekt og formue, inkl selsk.sk.	206 978 950	213 346 000	215 350 000	216 965 125	218 592 363	220 231 806
Rammetilskudd mv.	177 786 227	182 533 000	198 859 000	200 350 443	201 853 071	203 366 969
Sum skatt og rammetilskudd	384 765 177	395 879 000	414 209 000	417 315 568	420 445 434	423 598 775
Eiendomsskatt	10 276 075	13 500 000	14 800 000	14 800 000	14 800 000	14 800 000
Integreringstilskudd flyktninger	17 130 660	15 500 000	15 500 000	15 500 000	15 500 000	15 500 000
Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger	2 585 965	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kompensasjonstilskudd skoler	1 595 949	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Momskompensasjon	7 394 841	7 000 000	7 000 000	0	0	0
Sum inntekter	423 748 667	436 879 000	456 509 000	452 615 568	455 745 434	458 898 775
Renteutgifter	16 627 915	20 500 000	26 073 192	29 300 000	31 200 000	33 000 000
Avdragsutgifter	22 058 174	14 500 000	14 600 000	16 200 000	17 900 000	19 700 000
Netto kapitalutgifter	38 686 089	35 000 000	40 673 192	45 500 000	49 100 000	52 700 000
Avsatt til fond	14 682 173	5 700 000	0			
Bruk av fond	8 960 990	7 232 132	8 500 000	6 000 000	5 000 000	4 000 000
Ramme til fordeling	379 341 395	403 411 132	424 335 808	413 115 568	411 645 434	410 198 775
Avsatt lønnsoppgjør 2008			10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Avsatt forebygging			2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Avsatt flere timer i grunnskolen			600 000	1 320 000	1 320 000	1 320 000
Rådmannens stab	25 225 083	20 628 282	18 890 991	18 890 991	18 890 991	18 890 991
Oppvekstområdene	116 100 668	153 196 449	160 837 227	160 837 227	160 837 227	160 837 227
<i>Ressursenter oppvekst</i>	5 239 968	28 803 578	30 975 869	30 975 869	30 975 869	30 975 869
<i>Felles oppvekst</i>			2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
<i>Vuku, Garnes og Volden</i>	24 611 005	26 685 648	27 817 030	27 817 030	27 817 030	27 817 030
<i>Stiklestad og Leksdal</i>	15 023 222	17 993 198	18 063 928	18 063 928	18 063 928	18 063 928
<i>Ørmelen og Verdalsøra</i>	32 955 310	35 605 226	35 460 626	35 460 626	35 460 626	35 460 626
<i>Verdalsøra ungdomsskole</i>	20 617 735	23 720 129	24 570 495	24 570 495	24 570 495	24 570 495
<i>Vinne og Ness</i>	17 653 428	20 388 670	21 949 279	21 949 279	21 949 279	21 949 279
Pleie og omsorg	120 663 524	128 091 694	130 870 996	130 870 996	130 870 996	130 870 996
<i>Vinne pleie og omsorgsdistrikt</i>	52 755 474	57 962 373	58 628 320	58 628 320	58 628 320	58 628 320

Budsjett Verdal kommune 2008

<i>Øra pleie og omsorgsdistrikt</i>	67 908 050	70 129 321	72 242 676	72 242 676	72 242 676	72 242 676
Ressursenter helse, omsorg og velf.	4 049 053	14 369 771	15 995 796	15 995 796	15 995 796	15 995 796
NAV- Sosialtjenesten	13 508 247	16 593 465	28 534 932	28 534 932	28 534 932	28 534 932
Kulturtjenesten	10 623 725	11 850 966	12 985 316	12 985 316	12 985 316	12 985 316
Flyktingetjenesten	11 921 057	12 865 514	0	0	0	0
Teknisk drift	15 247 581	13 999 626	10 962 410	10 962 410	10 962 410	10 962 410
Brann og beredskap	4 610 475	5 333 790	5 410 141	5 410 141	5 410 141	5 410 141
Kirken	5 237 000	5 237 000	5 437 000	5 437 000	5 437 000	5 437 000
Fordelt ramme ISK	44 922 850	21 244 575	21 711 000	21 711 000	21 711 000	21 711 000
Sum fordelt	372 109 263	403 411 132	411 635 808	411 635 808	411 635 808	411 635 808
Resultat	7 232 132	0	0	-11 940 241	-13 410 374	-14 857 033

5.2 Tjenesteområdene.

Beregning av lønn.

Som utgangspunkt for beregning av lønn for alle områder, er dagens lønn lagt til grunn. Det er på forespørsel til KS fått beregnet at overhenget samt lønnsglidning fra 2007 til 2008 innebærer en lønnsvekst fra 2007 til 2008 på 1,8 prosent. Det er videre forutsatt en årslønnsvekst fra 2007 til 2008 på 5 prosent, i samsvar med Regjeringens anslag i statsbudsjettet. Det er avsatt 10 mill. kroner til å dekke virkningen av det i 2008.

Årsverksutvikling på tjenesteområdene:

Virksomhetsområde	Pr. 31.12.2004:	Pr. 31.12.2005:	Pr. 31.12.2006:	Budsjett 2007:	Revidert budsjett 2007:	Budsjett 2008:
Rådmannen	10,3	8,3	8,4	8,9	5,8	5,8
Vuku/ Garnes og Volden oppvekst	58,2	57,7	54,7	54,8	58,1	58,3
Stiklestad/ Leksdal oppvekst	50,1	51,9	50,6	51,6	51,8	53,6
Ørmelen/ Verdalsøra oppvekst	88,6	91	93,1	94,9	94,0	94,0
Verdalsøra Ungdomsskole	48	44,2	45,6	45,6	45,6	45,3
Vinne- og Ness oppvekst	57,2	59,5	59,5	60,6	62,0	62,0
Sum oppvekst	302,1	304,3	311,9	307,5	311,5	313,2
Ressursenter oppvekst				27,52	31,32	40,92
Kulturtjenesten	12	11,4	12,7	11,4	12,8	12,8
Vinne omsorg og velferd	80	85,1	93,9	91	96,7	123,2
Vuku omsorg og velferd	21,3	21,2	26,2	26,2	26,8	
Øra omsorg og velferd	138,8	136,7	147,3	149,1	154,7	154,7
Sum PLO	240,1	243	280,1	266,3	291,0	290,7
Ressursenter helse, omsorg og velferd			---	30	30,3	31,5
NAV - sosial-, rus-, psykiatri og flyktningtjeneste	7,9	8,5	16,5	9,5	21,1	14,6
Flyktningtjenesten	14,2	12,6	12,6	12,6		
Teknisk drift	45	43	43	44	43,0	43,0
Brann og beredskap	5,6	5,6	5,6	6,6	6,6	6,6
SUM ANTALL	637,2	636,7	669,7	696,8	740,6	746,3
ÅRSVERK:						

Vinne pleie og omsorg: Stillinger som tidligere er opprettet av vikarmidler er ikke rapportert i årsverksutviklingen. De er nå lagt inn.

Sosialtjenesten i NAV: Tjenesten er utvidet til å omfatte rus og psykiatrioppfølging samt mottak og integrering av flyktninger, men ikke innvanderundervisningen. Rus og psykiatri lå tidligere i ISK.

Ørmelen og Verdalsøra oppvekst: Reinsholm barnehage skal bemannes til en 4 avd. fra og med 01.08.08. Endelig bemanning er ikke klar før opptak av barn våren 2008.

Verdalsøra barneskole er i en prosess og har fått pålegg om justering av bemanning. Reduksjon årsverk pr. 01.11.07 er ikke helt klar enda. Som følge av budsjett 2008 kan det bli en reduksjon på ca. ett årsverk ved skolene fra og med 01.08.07.

Ressurscenter oppvekst: I tallene inngår administrasjon, MOT, realfagssenter, helsestasjon inkl. leger, barnevern, PPT, flyktningkoordinator, innvandrerrundvisningen, Mill-prosjektet og Forebyggingsplan.

5.2.1 Rådmannen.

Nto. utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Rådmannens stab	25 225 083	20 628 282	18 890 991

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

På posten Reserverte bevilgninger er det totalt avsatt 12,7 mill. kroner. Av dette beløpet går 10 mill. kroner til å dekke virkningen av lønnsoppjøret neste år. Dette er gjort under forutsetning om en lønnsvekst neste år på ca. 5 prosent.

Tidligere vedtak om styrking av forebyggende tiltak er fulgt opp ved at det er avsatt 2,1 mill. kroner til dette.

Videre er det i tråd med forutsetningene i statsbudsjettet avsatt 0,6 mill. kroner til økt rammetimetal i barneskolen. Disse midlene vil bli fordelt ut til oppvekstområdene når en kjenner detaljene i dette forslaget.

Det er lagt inn økt godtgjøring tilsvarende 0,35 stilling for leder for driftskomiteen og det samme for leder for plan- og utviklingskomiteen. Reelt sett innebærer dette en økning på 0,5 stilling, sammenlignet med forbruket i 2007. Kostnaden med dette er på 350-400.000 kroner.

Utgiftene til tillitsmannsordningen var underbudsjettet i 2007. Budsjettet for 2008 er satt opp i samsvar med de vedtatte frikjøp av tillitsvalgte. Til sammen dreier dette seg om 3,3 årsverk, inkludert hovedverneombud. Totalt er det ført opp ca. 1,5 mill. kroner vedrørende ordningen.

Det er videre lagt inn 50.000 kroner til Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

For øvrig er det ikke lagt inn vesentlige endringer sammenlignet med drifta i 2007.

5.2.2 Oppvekst samlet.

Nto. utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Vuku, Garnes og Volden oppvekstområde	24 611 005	26 685 648	27 817 030
Stiklestad og Leksdal oppvekstområde	15 023 222	17 993 198	18 063 928
Ørmelen og Verdalsøra oppvekstområde	32 955 310	35 605 226	35 460 626
Verdalsøra ungdomsskole	20 617 735	23 720 129	24 570 495
Vinne og Ness oppvekstområde	17 653 428	20 388 670	21 949 279
Ressurscenter oppvekst	5 239 968	28 803 578	30 975 869
Oppvekst felles			2 000 000
Totalt	116 100 668	153 196 449	160 837 227

Kommentarer til Budsjettforslag 2008

Forslaget til budsjett for oppvekstområdene inkl. Ressurscenter oppvekst for 2008 er på 160 837 227 kroner.

Det kan i løpet av 2008 bli behov for mindre justeringer mellom oppvekstområdene.

Enkelte skoler har de siste årene hatt store problemer med å tilpasse ressursbruken til årsbudsjettet, mens andre har holdt seg innefor budsjettrammen. Det ble stilt spørsmål ved om alle elevene får et likeverdig opplæringstilbud.

Rådmannen svarte med å nedsette ei arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utvikle en ressursfordelingsmodell slik at de tilgjengelige ressursene kunne bli mer rettferdig fordelt mellom oppvekstområdene.

Det viste seg imidlertid at det ikke var mulig å utarbeide en slik modell.

Virksomhetslederne og rektorene ble derfor i mai 2007 invitert til en samling der alle rektorene gjorde rede for hvordan de ville disponere sine ressurser for skoleåret 2007/08. Det ble tatt utgangspunkt i de sentrale retningslinjene for gruppestørrelse ved ressurstildeling.

I dette møtet ble det avdekket at rektorene ikke hadde samme forståelse av hvordan lov og forskrift om grunnskoleopplæringen skal tolkes. Senere er det avholdt flere møter for rektorene og for styrene i barnehagene for å opparbeide en felles forståelse av hvordan ressursene skal fordeles for at alle barn og elever i kommunen skal få et likeverdig opplæringstilbud uavhengig av hvilken barnehage/skole de tilhører. Rådmannen er av den oppfatning at en har lyktes med dette.

Det er avsatt 800.000 kroner til læremidler, 600.000 kroner til nye undervisningstimer på barnetrinnet fra skoleåret 2008/09, 500.000 kroner til Midt-Norsk Realfag- og Teknologisenter og 500.000 kroner som skal dekke lønnsutgifter til MILL-veiledere og delvis vikarutgifter til kurs i forbindelse med Kunnskapsløftet.

Som en del av satsingen for barn som trenger spesialpedagogisk hjelp, foreslås det å øke ressursbruken til spesialpedagoger i barnehagene med 630.000 kroner. Tiltaket er viktig for å komme i gang med å redusere bruken av spesialundervisning i skolen.

Til MOT-arbeidet er det budsjettert med 300.000 kroner under forutsetning av eksternt bidrag på 150.000 kroner.

Skolene

Arbeidet med årsbudsjett 2008 startet med at alle rektorene la fram sitt "minimumsbudsjett":

- En lærer pr gruppe (28 elever på barnetrinnet og 30 på ungdomstrinnet)
- En kontaktlærer pr gruppe
- Delingstimer i Mat og helse og Svømming på barnetrinnet, samt Mat og helse, Musikk og Naturfag på ungdomstrinnet
- Ressurser til spesialundervisning som i 2007.

Summen av minimumsbudsjettene viste seg å ligge ca 4 millioner kroner over den ramma som var tildelt oppvekstområdene

Til tross for dette ble virksomhetslederne anmodet om – innenfor en tilleggsramme på 2 millioner kroner - å utarbeide prioriterte tiltak for å øke elevenes læringsutbytte og redusere undervisningstimetallet til spesialundervisning.

På barnetrinnet prioriteres lese- og skrivekurs og matematikkurs, mens ungdomstrinnet prioriterer to kontaktlærere og delingstimer i kunst og håndverk. Dette medfører en reell nedgang i ressurstilførsel for skolene.

SFO

Kvartalsrapporten viser at SFO-ene i kommunen vil ha behov for et kommunalt tilskudd på i alt ca. 500.000 kroner til den ordinære driften. I tillegg kommer kommunale utgifter til funksjons-hemmede elever med 1.080.000 kroner.

Foreldrebetalingen pr. barn er 1.200 kroner for ukentlig oppholdstid under 10 timer og 1.800 kroner når oppholdstiden er 10 timer og mer. Foreldrebetalingen foreslås økt til 1850 kroner for helklass og til 1250 kroner for korttidsplass fra 1. august 2008.

For 2007 vil foreldrebetalingen i alt utgjøre ca 4,3 millioner kroner, som er ca 700.000 kroner mer enn budsjettert.

Arbeidet i skolefritidsordningene har sterkt fokus på å utvikle barnas sosiale kompetanse.

Barnehagene

Barnehagene (både kommunale og private barnehager) ble styrket med 12,5 % årsverk pr avdeling, dvs. ca. 3 stillinger i kommunen, for å imøtekomme behovet for økt grunnbemanning for å

- heve kvaliteten på tilbudet til barn med ekstra behov uten at det er gjort enkeltvedtak om spesielle tiltak
- avhjelpe avspaseringsproblematikk pga kveldsmøter
- gjennomføre likeverdig behandling av kommunale og private barnehager

Det er også avsatt i alt 2,1 mill. kroner til forebyggende tiltak barn 0-5 år. Dette er midler som blant annet brukes på tiltak via barnehagene.

Fritidstilbudene

Tilbudet ved Fritidsbasen i kinokjelleren videreføres. I tillegg utvides åpningstiden med en kveld pr. uke. Dermed kan fritidsbasen videreføre prøveprosjektet ”fredagsåpen” som har vært et svært viktig tilbud til barn og unge i Verdal. Resultatet og erfaringer av fritidsbasen sin ”fredagsåpen” er svært positivt (jfr. egen rapport etter utprøvingen).

I Vuku, Garnes og Volden oppvekstområde er det for 2007 avsatt lønnsmidler til miljøarbeider i 50 % stilling. Denne har stått vakant hele høsten fordi det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere. Det jobbes videre med å få besatt denne stillingen slik at driften av klubben er sikret frem til sommeren 2008.

Fra høsten 2008 er det ikke funnet plass til en slik stilling. Det finnes heller ikke penger på budsjettet til å drive andre fritidsbaserte aktiviteter i 2008.

Kulturverkstedet i Vinne er et tilbud som er åpent hver onsdag kveld i skoleåret. Her samles ungdom til spill, konkurranser og sosial omgang. Elever fra Verdal videregående skole bistår med salg av pizza og brus. I perioder er det opptil 30 brukere.

Per dato har ikke dette tilbudet noen forbruksposter, og tilgangen på sponsormidler er veldig knappe. I tillegg holdes bemanning på et minimum i form av en stilling på 14,24 %.

Stiklestad og Leksdal gir av sine fritidsmidler, etter søknad, økonomisk tilskudd til lag og foreninger som tar tak og gjør noe med de kartlagte utfordringer i oppvekstområdet.

Ressurssenter oppvekst

Ressurssenter Oppvekst ble etablert i 2007 og består i dag av Helsestasjon, Jordmortjenesten, Barnevern, Ungdomskontakt, PPT, Rådmannens rådgivere for skole og barnehage, Mill veiledere, MOT, kommunens bidrag til Midt - Norsk realfag og teknologisenter og ulike prosjektstillinger.

Blant ressurscenterets oppgaver er å ha fokus på det tverrfaglige og forebyggende arbeidet, samtidig som det er et ressurscenter for oppvekstsektoren og rådmannen. I det framlagte budsjettforslaget er det ikke funnet rom for den styrkingen av barnevernet.

Konsekvensen av å ikke øke bemanningen er at flere barn og unge ikke får den hjelpen de trenger i rett tid og at ikke vil være i stand til å overholde saksbehandlingsfristene som ligger i lovverket. Også andre forebyggende tiltak har vi vært nødt til å legge på is.

Størstedelen av flyktningtjenesten er fra 1. september 2007 overført til NAV. En stilling er imidlertid overført til Ressurssenter for oppvekst.

Det samme gjelder også for innvandrerundervisningen for voksne. Utøvelsen av denne tjenesten er lagt til Verdal videregående skole, men budsjettansvaret er lagt til ressurscenteret. Totalt utgjør dette 1,2 mill. kroner.

Beskrivelse av konsekvensene av budsjettforslaget.

- Fra høsten 2008 vil følgende aktivitet reduseres/tas bort: Delingstimer i basisfag (matematikk, engelsk og norsk) forsvinner, IKT-arbeidet svekkes, mulighetene for timer til atferdsregulerende tiltak i skolen tas bort, bibliotekjeneste i skolen svekkes, og alle assistenttimer for oppfølging av elever uten vedtak om spesialundervisning tas bort.
- Med utgangspunkt i den reelle reduksjonen for skolene vil det medføre reell fare for brudd på Opplæringslova (§ 9a, elevens fysiske og psykososiale arbeidsmiljø).
- Det foreligger ikke noe handlingsrom for å jobbe forebyggende.

- Implementering av digital læringsplattform (It's learning) kan bli svært vanskelig
- Det foreligger en fare for at målene om redusert spesialundervisning og økt læringsutbytte ikke kan nås
- Barnevernet blir ikke styrket med de ressursene som den økte saksmengden skulle tilsi, noe som vil medføre økte ventelister og brudd på tidsfristene for saksbehandling.
- Skolehelsetjenesten blir ikke styrket med en halv stilling som er en del av en opptrappingsplan for å styrke skolehelsetjenesten.
- Ungdomsskolenes samarbeid med kulturskolen videreføres ikke høsten 2008. Dette innebærer reduserte muligheter for tilpasset opplæring.
- Færre timer til gruppedeling i 2. fremmedspråk.
- Det er ikke mulig å avsette reserver for å dekke uforutsett økning i driftsnivået, f.eks. tilflytting av ressurskrevende barn/elever.
- Fritidsklubben i Vuku legges ned etter skoleåret 2007/08
- En del av MOT-arbeidet (MOT+) kan bli avvirket

Elevtallsutvikling Verdal 2005 - 2011

Skoler	05/06		06/07		07/08		08/09		09/10		10/11		11/12		Endr. 05-12	
	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI	Elev	KI
Ness	68	4	69	4	65	4	59	4	60	4	55	4	59	4	-9	0
Leksdal	65	4	70	4	61	4	64	4	63	4	59	4	57	4	-8	0
Stiklestad	211	12	214	12	208	12	201	12	181	10	160	9	143	8	-68	-4
Garnes	41	3	44	3	41	3	48	3	48	3	43	3	42	3	1	0
Volden	31	3	27	2	30	3	28	3	31	3	32	3	29	3	-2	0
Vuku B	119	7	120	7	118	7	102	7	102	6	98	6	91	5	-28	-2
Vuku U	253	9	241	9	238	9	228	9	232	9	241	9	246	9	-7	0
Vinne	203	11	209	12	210	13	213	14	222	14	226	15	227	14	24	3
Ørmelen	294	15	283	14	278	15	268	14	266	15	258	14	264	14	-30	-1
Verd.øra B	384	18	394	18	388	18	389	18	410	20	387	18	403	18	19	0
Verd.øra U	352	13	350	13	373	14	381	14	382	14	391	14	368	13	16	0
Sum	2 021	98	2 018	98	2 010	102	1 981	102	1 997	102	1 950	99	1 929	95	-92	-4

Det gjøres oppmerksom på at elevtallet endres hele tiden gjennom til- og fraflyttinger i skoleåret.

5.2.3 Kulturtjenesten.

Nto. utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2007
Kulturtjenesten	10 623 725	11 850 966	12 985 316
Kirken	5 237 000	5 237 000	5 437 000
Totalt	15 860 725	17 087 966	18 422 316

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

I hovedtrekk er driftsnivået i Kulturtjenesten videreført fra inneværende år. Storparten av midlene på tilskuddspostene er bundet opp i forhold til drifts- og samarbeidsavtaler, og økning på tilskuddspostene skyldes forpliktelser i avtalene.

Driftstilskudd Stiklestad Nasjonale Kultursenter er økt i samsvar med framlagt statsbudsjett for 2008. Dette innebærer en økning på 442.000 kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett 2007.

Videre er kommunal driftsutgift for Verdalshallen økt med 225.000 kroner i h.h.t. regnskap 2006. Tilskudd til sentralidrettsanlegget er økt med forventet prisvekst i henhold til eksisterende avtale som utløper 31.12.2008.

Utgifter for videreføring av "Kulturfor ungdomsskoleelever" er ikke lagt inn i budsjettet. Som det framgår av beskrivelsene innen oppvekst, har ikke ungdomsskolene funnet å kunne videreføre dette arbeidet i 2008. Skal en kunne videreføre dette i 2008, må det bevilges ca. 250.000 kroner totalt.

For å forbedre løypetilbud er det tatt initiativ til samarbeidsprosjekt mellom kommunen og idretten for anskaffelse av tråkkemaskin. Kostnad er beregnet til 1,5 mill. eks. mva. Dersom kommunen står som eier av utstyret, kan det finansieres over kommunens investeringsbudsjett.

I 2007 er det bygd kunstgressbaner ved 3 av skolene. Intensjonen var at det skal bygges kunstgressbaner ved alle skolene. Det har kommet signaler fra to nye lokalmiljøer om bygging av baner. Ut fra erfaringstall vil kommunale kostnad være ca. 500.000 kroner eks. mva. Disse to tiltakene foreslås over investeringsposten "Idretts og kulturanlegg", hvor det er oppført 500.000 kroner i 2008. I tillegg er det gjenstående udisponert ca. 800.000 kroner fra tidligere år. Kommunens andel i finansieringen av disse to ulike tiltakene må finne sin løsning innenfor disse midlene. Det forutsettes videre at kommunens momskompensasjon tilføres prosjektene.

Stiklestad golfklubb har tidligere fått tilsagn om tilskudd på 1.200.000 kroner fordelt over årene 2006-2008. Disse midlene var i utgangspunktet tenkt finansiert over investeringsbudsjettet. Dette viste seg imidlertid ikke å være mulig. Det er et krrav for slik føring at kommunen står som eier. Det gjenstår imidlertid å bevilge 350.000 kroner for å oppfylle de lovnader som er gitt golfklubben. Dette er lagt inn i budsjettet for kulturtjenesten i 2008.

Tiltak som en ikke har funnet rom for i budsjettforslaget.

Et av kulturskolens undervisningspianoer er utslitt og reparasjon har kun midlertidig varighet. Dette må erstattes. Kostnad: 90.000 kroner.

Biblioteket har behov for stilling som har kombinasjon av bibliotekfaglig og IT-faglig kompetanse. P.g.a. at en person har signalisert avgang p.g.a. oppnådd pensjonsalder, blir det mulig å søke etter den kompetansen det er behov for, men for å få tak i kvalifisert person, bør stillingen økes fra 80 % til 100 %. Økt kostnad vil bli 100.000 kroner.

Det har tidligere vært lagt fram politisk sak om økning av tilskuddet til sentralidrettsanlegget (Verdal stadion). Det er ikke funnet rom for noen økning utover forventet prisvekst i 2008.

Det foreligger søknad fra Stiklestad & Vuku skytterlag og Verdal Søndre skytterlag om tilskudd til bygging av ny skytebane på Trollmyra i Volhaugen. Det er søkt om kommunal støtte på 500.000 kroner. Dette har det ikke vært mulig å finne rom for innenfor driftsbudsjettet for 2008.

Arrangørene av St. Olavsloppet har søkt Verdal kommune om tilskudd på 40.000 kroner pr. år i perioden 2008-2011. De påpeker at det er viktig for dem med forutsigbarhet for å kunne videreføre arrangementet.

I 2006 og 2007 har rådmannen støttet både dette arrangementet og Sagamarsjen med 20.000 kroner. Det er ikke funnet plass innenfor kulturbudsjettets rammer til å støtte disse arrangementene i 2008.

5.2.4 Omsorg og velferd samlet.

Netto utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Vinne og vuku omsorg og velferdsdistrikt	52 755 474	57 962 373	58 628 320
Øra omsorg og velferdsdistrikt	67 908 050	70 129 321	72 242 676
Totalt	120 663 524	128 091 694	130 870 996

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

Budsjett 2008 er framskrivning av dagens drift. Imidlertid har omsorg og velferd store utfordringer i årene som kommer. Dette gjelder bl.a brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som er stadig i økning. I 2007 er det registrert 7 nye brukere.

Høringsnotat fra helse- og omsorgsdepartementet (går ut 01.11.07) tilsier at brukernes rettigheter heller vil forsterkes enn reduseres. Omsorgsmeldingen (Stortingsmelding 25 2005-2006) sier at dagens utfordringer krever økt vektlegging av tilpassede tjenester hvor samspillet med bruker er i sentrum.

Det henvises også til sosialtjenestelovens formål, som er å bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. I dag er det tildelt ca. 14 årsverk BPA på årsbasis, en økning på ca 6 årsverk fra 2006 til 2007. Budsjettforslag 2008 dekker opp for dagens brukere. Nye brukere kan ikke tildeles denne tjenesten dersom budsjett ikke økes, selv om søkerne etter sosialtjenesteloven § 4-2 har rett på dette.

Støttekontakter avlønnes i dag med kroner 79,95 pr time. Levanger kommune øker lønn for 2008 til 100 kroner pr. time. Lav lønn kan være en årsak til at det har vært problemer med å få rekruttert støttekontakter. Konsekvensen av manglende støttekontaktordning kan være at kommunen må tildele økt hjemmetjeneste eller BPA for å dekke brukerens behov. For Verdal kommune er det budsjettet med dagens satser i forhold til dagens vedtak. Nye brukere vil ikke få tildelt støttekontakt med budsjettforslaget som er lagt. En økning i lønn til 100 kroner/time vil medføre en budsjettøkning på ca. 300.000 kroner.

Totalt antall brukere av hjemmetjenesten er i sterk vekst. Strukturendringene på grunn av utbygging sentralt øker tilflytting til sentrum, noe som fører til sterk vekst av antall brukere i hjemmetjenesten her. Årsak er både innflytning fra andre kommuner og fra bygdene. Samtidig er ikke antall brukere redusert i bygdene, da nye brukere kommer til. Dette er ofte ikke eldre mennesker, men andre som har behov for tjenesten. Og selv om det blir færre brukere i enkelte grender, går ikke medgått tid særlig ned, da mye tid går med til kjøring. Spredt bosetting fører til store utfordringer med hensyn til å gi tjenester.

Det foreslås endringer i flere av egenandelen innenfor omsorg og velferd. Det vises i denne sammenheng til rådmannens forslag til betalingssetser, gebyrer m.v.

De videre kommentarer til budsjettforslaget er beskrevet for hvert distrikt.

Vinne og Vuku omsorg- og velferdsdistrikt:

- Budsjettet er en ren videreføring av driftsnivå for 2007.
- Lønnsutviklingen er en stor utfordring.
- Det er ikke funnet økonomi til aktivitet ved aktivitetsavdelingen ved Ørmelen bo- og helsetun av kommunale midler. Denne stillingen er de siste årene lønnet av gavemidler og dette videreføres i 2008. Det er viktig at kommunen har et aktivitetstilbud til eldre og spesielt demente.
Dette er også et satsningsområde ifølge stortingsmelding 25 og en målsetting i kommunens styringskort. Aktivisering er et forebyggende tiltak for å utsette behovet for sykehjemsplass.
- Det siste året har det ved sykeavdelingen ved Ørmelen bo- og helsetun vært behov for ekstra bemanning på kveld på grunn av urolige og ressurskrevende brukere og ansattes arbeidsmiljø. Det er ikke funnet dekning for dette i budsjett for 2008. 1 person 5 timer hver kveld vil koste ca. 450 000 kroner pr. år.
- Det er redusert 0,5 årsverk hjemmehjelp ved hjemmetjenesten Vinne og Vuku distrikt.
- Målsetting i forhold til å fjerne ufrivillig deltid er vanskelig. Ved sammenslåing av stillinger øker andelen arbeid på helg og annen ubekvem arbeidstid, og dette er ikke ønskelig fra ansatte. Dette kan føre til problemer med å beholde og rekruttere folk.

Øra omsorg- og velferdsdistrikt:

Arken/Lysgård/Ringveien Nord:

Det er flyttet 2,8 årsverk fra Lysgård og Ringveien Nord til Arken. Fortsatt er det behov for 1,3 årsverk ved dagtilbudet, en kostnad på 450.000 kroner som ikke er lagt i budsjett. Dette for å gi et tilbud som pr. i dag omfatter 45 brukere i aldersgruppen 18-75 år med nedsatt funksjonsevne. 5 av brukerne har 1:1 oppdekking.

På Arken kan denne ressursen utnyttes til flere brukere da mange aktiviteter skjer i fellesskap. Dette vil ikke være mulig dersom brukeren er i eget hjem i dette tidsrommet.

Kantina på Rådhuset drives som en del av aktivitetstilbudet. Dersom tilbudet reduseres eller fjernes, vil dette medføre stenging av kantina en dag pr. uke, økt behov for tjenester fra hjemmetjeneste, annet avlastningstilbud og BPA-oppfølging i eget hjem. Behovet for tjenesten vil øke ytterligere i 2008, da elever ved videregående skole ikke lenger får tilbud om 4. og 5. skoleår, og derfor må få et tilbud innenfor omsorg og velferd. Arken er i stor grad drevet i samarbeid med NAV (praksisplasser, fadderordning). Over tid er det uholdbart å ikke ha forutsigbarhet i antall årsverk knyttet til aktivitetstilbudet som sannsynligvis blir en lovpålagt tjeneste jfr. Stortingsmelding 25 2005-2006.

BPA: Se innledning. Budsjettet etter dagens forbruk av årsverk.

Støttekontakt: Se innledning. Budsjettet med dagens lønnsatser

Aktivitet: 50 % ved Verdal bo- og helsetun er fortsatt forutsatt dekket av gavemidler. Det er ikke i tråd med mange givers ønsker at gavemidlene brukes til driftsoppgaver.

Verdal bo- og helsetun: Beregning av inntekt selvbetalende pensjonærer og vederlag for opphold institusjon: 1. etasje: 14 korttidsplasser, 20 langtidsplasser og 2 avlastningsplasser. 2. etasje: 10 korttidsplasser, 14 langtidsplasser og 2 avlastningsplasser. Ekstrahjelpbudsjettet er nødvendig pga ekstra ressurskrevende brukere. Med få sykehjemsplasser vil det bli flere av disse. Begge etasjer ved Verdal bo- og helsetun har utstrakt bruk av kortvakter for å bruke personalressursene når det er mest behov for dem.

Undervisningssykehjem: Lønn til prosjektleder er lagt inn. Utgiftene her er forutsatt dekket gjennom eksterne tilskudd.

Hjemmetjeneste: Pr dato er det registrert 293 brukere ved Øra distrikt, bl.a pga tilflytting til sentrum. En økning på ca 50 % i forhold til 2005/ 2006. Dette tilsier en betraktelig økning i arbeidsmengde. På dagvakt har tjenesten på Øra 100 besøk, 62 på kveld. For å sikre forsvarlighet og akseptabel kvalitet i tjenestetilbudet brukes i dag 1 årsverk hjemmehjelp og 1,2 årsverk hjemmesykepleie utover det som er lagt i budsjettet for 2007. Dette er det ikke funnet rom for i budsjettforslaget for 2008. Dette utgjør totalt 840.000 kroner. Det arbeides kontinuerlig med å effektivisere tjenesten og gjøre den mest mulig fleksibel for å utnytte ressursene.

Kvisla/Reinsholm: Det budsjetteres med videreføring av årets drift. Et eget miljøteam fra Kvisla yter tjeneste ved Reinsholm. Dette for å tilfredsstillte brukerne ved Reinsholm sitt behov for å ha få personer å forholde seg til. Samtidig er ressursen fleksibel ved at tjenesteytelse ved Reinsholm og Kvisla kan kombineres. Personalet ved disse enhetene skal i 2008 også følge opp hjemmeboende brukere med behov for psykiatritjeneste. Det er derfor behov for egen leasingbil ved Kvisla/Reinsholm, noe det ikke er budsjettet med. Kostnaden vil utgjøre en ekstrautgift på 38 400 kroner.

Mat og trygghetsalarmer: Forskrift gjeldende fra 01.01.07 krever reduksjon i egenbetaling ved matombringing og trygghetsalarmer jfr. Sosialtjenesteloven. Medfører en inntektsvikt som er lagt inn i budsjettet.

Annet: Det er behov for rundvask av både Verdal bo- og helsetun og avlastningsbolig Ringvn Nord. 100.000 kroner er lagt inn i budsjettforslaget til dette formål.

Fra 2008 budsjetteres overtid. Det er ikke gjort tidligere. Både overtid og forskyvningstillegg er regnskapsført tidligere og skyldes i stor grad behov for forsvarlig bemanning.

5.2.5 Ressurssenter helse, omsorg og velferd.

Netto utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Ressurssenter helse, omsorg og velferd	4 049 053	14 369 771	15 995 796

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

Ressurssenter helse, omsorg og velferd ble opprettet den 01.01.2007. I utgangspunktet skulle ikke opprettelsen av det nye virksomhetsområdet medføre behov for nye ressurser.

Budsjettet for 2007 var usikkert på bakgrunn av tilbakeføring fra ISK høst 2006 og manglende erfaringstall for Verdal. Erfaringstall i 2007 viser at budsjettet var for lavt, særlig gjelder dette for legetjenesten.

Det har i lenger tid vært arbeidet for å få ned de kommunale kostnadene med legetjenesten, uten å lykkes så langt. Dersom partene ikke er enig om å endre betingelsene, kan avtalene fra kommunens side sies opp tidligst høsten 2009 med 1 års oppsigelsestid. Dette innebærer at endringene først vil kunne gi reduserte kostnader i 2011.

Endringer i driften:

Rammen er justert, og det er kompensert for følgende:

- *Samfunnsmedisin:*
Ingen endring i drift. Det er ikke funnet rom for å øke stillingsprosenten for Kommunelege 1 med fra 0,5 til 1 årsverk. Konsekvensen av dette vil være at en ikke klarer å oppfylle lovpålagte oppgaver innenfor miljørettet helsevern/smittevern samt nødvendig planlegging/medisinsk faglig rådgivning..
- *Legetjenesten:*
 - ✓ Økning med 1 turnuslege i 2008. Dette utgjør en merkostnad på ca. 440.000 kroner.
 - ✓ Kapitlet er noe usikkert på bakgrunn av oppretting av ny legehjemmel og eventuelle kostnader knyttet til denne, som ikke er lagt inn i budsjett. Husleieutgiftene for lokalene til Ørmelen legesenter har etter inngåelse av ny husleieavtale økt med 120.000 kroner fra 2007 til 2008.
 - ✓ Det er budsjettert med det nettobeløp som inngår i den vedtatte avtalen om interkommunal legevakt. Tilskudd til Innherred Interkommunale Legevakt er budsjettert med 1.895.000 kroner for 2008.
 - ✓ Ved en feil ble ikke beløpet som dekker utrykningsvakt på dagtid holdt utenfor totalsummen til interkommunal legevakt i planleggingsfasen. 140.000 kroner er innlagt i budsjettet for legevakt for 2008.

- *Ergo- og fysioterapitjenesten.*

Det er lagt inn en 20 % stilling fysioterapeut som ble feilaktig uttatt i lønnsgrunnlaget for 2007, dette som følge av at en ansatt i en 100 % stilling har midlertidig permisjon i 20 % stilling. Ellers ingen driftsmessige endringer i budsjettet for 2008.

- *Aktivisering eldre og funksjonshemmede.*

Dette området inkluderer drift av Dagsentret Kontakten på Stekke. Arbeids og sysselsettingsgruppa og friluftsgruppa "Homla" som ble opprettet i samarbeid med Levanger kommune.

- *Fengselshelsetjenesten*

I sin helhet dekket av statlige midler. Vi har fått inn avtale med fastlege som tilsynslege og søker å finne løsninger på vikarbehov innenfor tildelte rammer.

- *Rusprosjektet.*

Dette gjelder rusprosjektet på Rinnleiret (nr. 46) samt helsestasjon rus på Verdal.

Prosjektet er et ISK prosjekt og direkte underlagt administrasjonssjefen. For 2008 overføres det administrative ansvaret fra Verdal til Levanger.

Tilskudd fra staten er satt til samme beløp som for 2007, dvs. 1,6 mill kroner.

Den kommunale andelen er økt fra 226.000 kroner i 2006 til 400.000 kroner i 2007. I tillegg er det budsjettert med 432.000 kroner i psykiatrimidler fra Levanger og 262.000 kroner i psykiatrimidler fra Verdal. Totalt fyller en da kravet om en kommunal dekningsprosent på 40 %. Videre finansiering og over til ordinær drift avklares i løpet 2008.

- *Bo-oppfølgingstjenesten*

Fra 2008 er bo-oppfølgingstjenesten, som ble startet som en del av bostedsløseprosjektet høsten 2006, lagt inn i ordinær drift ved Ressurssenter helse- og omsorg. Tjenesten planlegges og videreutvikles i 2008 gjennom teamorganisering. Tjenesten finansieres delvis gjennom et

2-årig partnerskap med Verdal boligselskap, da boligselskapet på sin side bl.a. unngår utgifter knyttet til utkastelser.

5.2.6 NAV - sosial-, rus-, psykiatri- og flykningtjenesten

Nto. utgiftsramme	Regnskap 2006	Just budsjett 2007	Budsjett 2008
NAV – sosial, rus, psykiatri og flykningtjeneste	13 508 247	16 593 465	28 534 932
Flykningtjenesten	11 921 057	12 865 514	
Totalt	25 429 304	29 458 979	28 534 932

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

Virksomhetsområdet har i 2007 fått øket omfang i form av at deler av det som før var Flykningtjenesten i kommunen er lagt inn under NAV.

Lønnskostnader

Ved budsjettering på lønn så legges det opp til en økning i årsverk med en 25 % stilling. Det vil bli satt store krav til oppfølgingsressurser i tjenesten i forbindelse med innføring av det nye kvalifiseringsprogrammet med tilhørende stønad. Dette er en ny ordning for langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp som vil bli pålagt kommunene gjennom et nytt kap. 5.A. i Lov om sosiale tjenester.

Denne ordningen er veldig lik introduksjonsordningen for flykninger. Det som er vanskelig å forutsi, er omfanget av behov for oppfølgingsressurser for å få til en ordning som er tilfredsstillende i forhold til lovens krav. I Ot.prop nr. 70 så står det at kommunene skal få ekstra midler for å innføre og følge opp denne ordningen, og at dette skal gis over rammetilskuddet.

Innenfor tildelt ramme ser ikke tjenesten noen mulighet til å øke oppfølgingsressursene utover det som er nevnt ovenfor, men en økning av rammen gjennom ekstra tilskudd fra staten vil sette tjenesten i stand til å kunne øke oppfølgingsressursene, slik at man får til en god tjeneste som på sikt kan gi reduserte utbetalinger av økonomisk sosialhjelp.

Andre driftsutgifter

Det legges i budsjettet ikke opp til noen vesentlige endringer i forhold til ordnære driftsmidler. På grunn av utviklingen av NAV har tjenesten en bratt læringskurve, og det hadde vært ønskelig med en styrking av midler til kompetansehenvende tiltak. Dette er ikke mulig innenfor dagens ramme. Konsekvensen blir at tilegning av kompetanse blir en stor utfordring i budsjettåret.

Økonomisk sosialhjelp

Hvilke konsekvenser innføringen av kvalifiseringsstønad har for økonomisk sosialhjelp, er vanskelig å forutsi. I og med at dette er en standardisert stønad som mottakere av økonomisk sosialhjelp kan få uten behovsprøving, så forventes det at brutto utbetaling på disse områdene til sammen vil øke noe. Det ligger imidlertid en større inntektsmulighet opp mot denne ordningen, da de statlige støttordningene til livsopphold som deltakerne i et kvalifiseringsprogram vil få, blir refundert til kommunen. Tjenesten har derfor et håp om at netto utgifter til sosialhjelp og kvalifiseringsstønad til sammen ikke får noen vesentlig økning. Budsjettering av utgifter til økonomisk sosialhjelp er som vanlig vanskelig, da det er mange utenforliggende faktorer som har stor innvirkning på behovet for og søknad om hjelp fra innbyggerne i kommunen.

Videre er posten også redusert i form av at det er avgitt midler til videreføring av bo-oppfølgingstjenesten. Tjenesten forventer at tjenester til brukerne derfra skal gi en innsparing på utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Andre tiltaksutgifter

Det legges opp til en økning av budsjettet til kjøp av plasser for heldøgns omsorgstilbud for rusmisbrukere på 150 000 kroner fra 850 000 kroner til 1 000 000 kroner. Behovet for slike plasser er stort for personer som venter på behandling gjennom statlige finansierte rustiltak, for å kunne holde seg unna rusmisbruk for så å kunne starte på et behandlingsopplegg.

Det legges også opp til en videreføring av tiltaket ”Inn på tunet”, da det er inngått en grunnavtale med 2 gårder som også løper i 2008. Mesteparten av denne posten er finansiert av øremerkede tilskudd gjennom opptrappingsplanene for psykisk helse.

Innenfor de stramme økonomiske rammer som ligger, må det til en hard prioritering av oppgavene som skal løses. Dette går dessverre ut over det forebyggende arbeidet, da det ikke er mulig å initiere nye forebyggende tiltak innenfor rammen.

Verdal kommune har betydelige utfordringer knyttet til bosted for personer som har spesielle sosiale behov. Dette er generelt sagt personer i grenseland psykiatri/rus. Antallet personer som får tilfeldig husly hos bekjente for ikke å bo ute, er 10-12. Det er ikke øremerkede midler i budsjettforslaget for 2008 for å systematisk løse denne gruppens boligbehov.

5.2.7 Teknisk drift.

Netto utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Teknisk drift	15 247 581	13 999 626	10 962 410

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

Verdal kommune har i dag ca 65.000 m2 bygg samt ca 100.000 m2 uteareal i tilknytning til byggene. Følgende hovedtrekk kan trekkes ut fra forslag til budsjett for drift kommunale bygg:

- Ny 3-års strømkontrakt er underskrevet mellom NTE og Verdal kommune i 2006. Det er derfor budsjettert med samme energikostnad som i 2006 og 2007.
- Det er lagt inn en liten økning i postene for vedlikehold, materiellinnkjøp og kjøp av tjenester. Posten er styrket med 0,5 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett for 2007. Budsjettet for 2007 er senere blitt styrket med 1,0 mill. kroner. Teknisk drift ligger fremdeles 0,5 mill. kroner under revidert 2007-budsjett. For øvrig er det bare fortatt små justeringer.
- I tidligere utredninger og planer har det vært forutsatt en styrking av vedlikeholdet på bygningsmassen. Realiteten i dette budsjettforslaget er en videreføring av nivået i 2007, da priser på kjøp av varer og tjenester har steget betraktelig det siste året. Dette medfører at vedlikeholdsmidlene i hovedsak går med til reparasjon av bygningskader ved innbrudd og hærverk, faste vedlikeholdsavtaler på tekniske anlegg samt absolutt nødvendige reparasjoner på bygningsmassen. Kravet fra brukere og tilbudet av tjenester harmoniserer ikke. Dette merkes med økende slitasje på arbeidsstokken. Det kan nevnes at antall årsverk i vaktmesterstyrken nå er på 2/3 av antall årsverk for 5 år siden selv om arealet har økt fra 50.000 m2 til 65.000 m2.

- For de 100.000 m2 uteareal i tilknytning til kommunens bygningsmasse, er det ikke budsjettert vedlikehold, verken med personell eller utstyr. Dette medfører at områdene forfaller, bl.a. at plen ikke, eller meget sjeldent, blir slått.
- Det er knappe midler til vedlikehold av kommunale parker. Også budsjettforslaget for 2008 vil medføre at kun parkanlegg i sentrum vil bli vedlikeholdt.
- Kommunale veger er budsjettert på samme nivå som for 2007 justert for prisstigning. Dette innebærer fortsatt forfall av det kommunale vegnett. Blant annet vil det ikke være rom for reasfaltering innenfor driftsbudsjettet.
- For de tjenester som finansieres over de kommunale avgifter (vann, kloakk), opprettholdes aktiviteten på dagens nivå. Dette er et akseptabelt driftsnivå for disse tjenestene.
- Kubikkmeterpris for vann foreslås økt med 10 %. I tillegg vil det bli innført et fastledd på årsavgiften på 500 kroner pr. abonnent. Hovedgrunnen til økningen av årsavgiften for vann er at vi i 2004 og 2005 måtte sette ned årsavgiften med 3 % årlig for å få brukt opp bundet driftsfond for vann. Nå er fondet oppbrukt slik at vi må opp på selvkostnivå igjen. Andre årsaker til økningen er stigende rente samt høy investeringstakt innenfor vannforsyningssektoren.
- Kubikkmeterprisen for kloakk foreslås økt med 6 %. I tillegg vil det bli innført et fastledd på årsavgiften på 500 kroner pr. abonnent. Hovedårsaken til denne økningen er økt rentenivå samt høy investeringstakt.

5.2.8 Brann og beredskap.

Nette utgiftsramme	Regnskap 2006	Just. budsjett 2007	Budsjett 2008
Brann og beredskap	4 610 475	5 333 790	5 410 141

Kommentarer til Budsjettforslag 2008.

Driften av virksomhetsområdet brann og beredskap vil bli en videreføring fra tidligere år, selv om følgende faktorer har stor innvirkning på budsjettet:

- Kostnader til 110-sentral i Namsos er økt til 25,50 pr innbygger. (Dette er økt jevnt med totalt 33 % siden 2005)
- Antall utrykninger for Verdal brannvesen har økt med ca. 35 % siden 2005, kan bli nærmere 200 i 2007, noe som er mye for et deltidskorps.

Et fortsatt høyt antall utrykninger med påfølgende kostnader vil virke negativt på evnen til å vedlikeholde og fornye beredskapsavdelingens utstyr, noe som er uheldig da kommunen står overfor stadig flere og mer varierte oppgaver som en må være forberedt på.

6. Innherred samkommune.

I budsjettet for Verdal kommune er det lagt inn en overføring til ISK på 22.711.000 kroner for 2008. Budsjettet for ISK er ennå ikke ferdigstilt så her kan det bli mindre endringer.

7. Vedlegg.

- Betalingssatser, gebyrer for 2008.

Oversikt over forslag til betalingssetter, gebyrer m.v.

STØTTEENHET M.V.	2005	2006	2007	2008
Abonnement - kommunestyresakene	200	200	200	200
Kopieringspriser - forskjellige steder i organisasjonen - fastsettes av administrasjonen.				
Salgspriser i spiserommet - fastsettes av adm.				
Utleie av kommunestyresal og andre	500	500	500	500
møterom i samsvar med vedtatt opplegg.	200	200	200	200
Spiserommet v/møte	200	200	200	200
v/selskap	800	800	800	800
Administrasjonen får fullmakt til å fastsette/endre gebyrer/betalingssetter på enkelte spesielle områder det kreves betaling for kommunale tjenester.				
Salg av minnemedaljer - prisene fastsatt til kr. 350,- for sølv og	350	350	350	350
kr. 50,- for bronse inkl. mva.	50	50	50	50
For salg av større mengder gis administrasjonen fullmakt til å innvilge rabatt i den enkelte sak.				

Budsjett Verdal kommune 2008

Verdalsboka:

Pris til forhandlerne:

	2005	2006	2007	2008
Bind IIA, III, IV,,VIB	kr 150,00 -25% rabatt + mva	kr 150,00 - 25% rabatt + mva	kr 150,00 - 25% rabatt + mva	kr 150,00 - 25% rabatt + mva
Bind Ras i Verdal A	kr 300,00 - 25% rabatt + mva	kr 300,00 - 25% rabatt + mva	kr 300,00 - 25% rabatt + mva	kr 300,00 - 25% rabatt + mva
Bind Ras i Verdal B	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva
Bibliotekets historie	kr 100,00 - 25% rabatt + mva	kr 100,00 - 25% rabatt + mva	kr 100,00 - 25% rabatt + mva	kr 100,00 - 25% rabatt + mva
Beboere i Leksdal, Stiklestad	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva
Bind V, VIA og Krig og okkupasjon	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva	kr 350,00 - 25% rabatt + mva

Salg direkte til forbruker: Samme pris, ikke rabatt u/mva

Administrasjonen får fullmakt til å fastsette egenandeler for naturskoleaktivitet.

Priser ved salg av Verdalskartet:

	2005	2006	2007	2008
Uts.pris m/mva: - Brukskart	0	0	0	0
- Veggkart	100	100	100	100
Pris til forhandler eks. mva - Brukskart	0	0	0	0
- Veggkart	50	50	50	50

For utføring av arbeid for andre, sommer og vintervedlikehold m.m. for private, får administrasjonen fullmakt til å fastsette priser i hvert enkelt tilfelle. Det forutsettes at godtgjørelser i slike tilfeller minst tilsvarer selvkost.

OPPVEKSTOMRÅDER

BETALINGSSATSENE I BARNEHAGE Kr. pr. måned	2005	2006	2007	2008
100 % plass	2750,00	2250,00	2330,00	2330,00
90 % plass		2200,00	2280,00	2280,00
80% plass	2200,00	1970,00	2040,00	2040,00
70 % plass		1730,00	1790,00	1790,00
60 % plass	1650,00	1485,00	1540,00	1540,00
50 % plass	1375,00	1240,00	1285,00	1285,00
40 % plass	1100,00	990,00	1025,00	1025,00
30 % plass		745,00	770,00	770,00
20 % plass		495,00	515,00	515,00
10 % plass		250,00	260,00	260,00

Andre typer prosentplasser kan avtales under forutsetning av at ledig kapasitet kan fylles opp.

Heldagsbarnehagene har 11 mndr. drift pr. år.

Søskenmoderasjon:

30 % for barn nr. 2

50 % for påfølgende barn

SKOLEFRITIDSORDNINGER

	2005	2006	2007	2008
Oppholdstid 10 t/u og mer. Pr. måned:	Kr 1800,00	Kr 1800,00	Kr 1800,00	Kr 1850,00
Oppholdstid under 10 t/u. pr. måned.	Kr 1200,00	Kr 1200,00	Kr 1200,00	Kr 1250,00
For tilfeldig opphold betales pr. time:	Kr 50,00	Kr 50,00	Kr 50,00	Kr 50,00

MÅLTIDER

Maten i barnehager og SFO selges til kostpris.

VERDAL KOMMUNALE MUSIKKSKOLE

	2005	2006	2007	2008
Elevavgift pr. skoleår	1800	1800	1800	1900
Barnekor pr. skoleår				1500
Gruppeundervisning pr. skoleår	1200	1200	1500	
Instrumentavgift, pr. semester	200	200	200	200

Betaling for leie av rom og uteanlegg ved grunnskolene i Verdal

Leietaker under retningslinjenes pkt. A: 1a, 1b og 1c får gratis leie.

Leietaker under retningslinjenes pkt. A: 1d og 1e betaler etter følgende satser:

Pr. gang pr. leietaker/parti:

- Vanlige klasserom og andre rom uten bruk av spesielt utstyr 60,-
- Spesialrom med utstyr og gymnastikksaler med garderobe og dusj 120,-
- Uteanlegg m/garderobe og dusj eller bare garderobe og dusj 60,-

For eventuell utleie på lørdag, søn- og helligdager og i ferier betales et tillegg på 100% til disse satser.

Kommentarer:

Med gang menes til vanlig en time eller den tid ett parti har.

Betaling etter disse satser er forutsatt å skulle dekke en forholdsvis del av utgifter til oppvarming, lys, renhold og tilsyn i forbindelse med utleie.

Budsjett Verdal kommune 2008

**SVØMMEHALLEN v/Verdalsøra
ungdomsskole**

	2005	2006	2007	2008
Vedtatt av kommunestyre 26.08.02				
Voksenbillett	50,00	50,00	60,00	60,00
Barnebillett	25,00	25,00	30,00	30,00
Utleie av badetøy	20,00	20,00	20,00	20,00
Klippekort voksne (12 klipp)	480,00	480,00	580,00	580,00
Klippekort barn (12 klipp)	240,00	240,00	290,00	290,00
Sol (30 min.)	35,00	35,00	35,00	35,00
Sol m/bading	60,00	60,00	65,00	65,00
Utleie timepris	550,00	550,00	600,00	600,00
Utleie kommunale lag/for.	275,00	275,00	275,00	275,00
Svømmestevner, redusert leie ved at leietager rengjør selv. Pr. time	350,00	350,00	400,00	400,00

**VUKU SAMFUNNSHUS v/Vuku,
Garnes og Volden oppvekstsenter**

	2005	2006	2007	2008
1. Offentlige festarrangement	2300,00	2300,00	2500,00	2500,00
2. Lukkede festarrangement	1200,00	1200,00	1200,00	1200,00
3. Andre arrangement, kino, basarer, stemner, bingo	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00
4. Møterom med kjøkken	300,00	300,00	300,00	300,00
5. Idrettsarrangement, trim m.m. etter avtale				
6. Bryllupsarrangement	1800,00	1800,00	1800,00	1800,00

KULTURTJENESTER**SATSER FOR LEIE AV
VERDALHALLEN**

A. VERDALSHALLEN	2005	2006	2007	2008
a) konserter, bilmesser os.v. Kamper inkl. garderobe/dusj:	15% av brutto billettinntekt. min. 315,- pr. time.	15% av brutto billettinnt. min. 350,- pr. time	15% av brutto billettinnt. min. 350,- pr. time	15% av brutto billettinnt. min. 360,- pr. time
b) Innenbygdslag inkl. gard./dusj:	150,- pr. t.	160,- pr. t.	160,- pr. t.	170,- pr. t.
Utenbygdslag inkl. gard./dusj:	315,- pr. t.	350,- pr. t.	350,- pr. t.	360,- pr. t.
c) Evt. utleie av gard./dusj:	55,00	55,00	55,00	55,00
d) Uteanlegget:				
Innenbygdslag ekskl. g gard./ dusj:	60,00	60,00	60,00	60,00
Utenbygdslag ekskl. gard./dusj:	130,00	130,00	130,00	130,00
e) Påbegynt time regnes som hel time.				

**B. AVGIFTER PÅ TJENESTER I
BIBLIOTEKET**

	2005	2006	2007	2008
Nytt lånekort (erstatningskort)	30,00	30,00	30,00	30,00
Kopiering A4	2,00	2,00	2,00	2,00
A3	4,00	4,00	4,00	4,00
Kopiering av mikrofilm - pr. kopi	5,00	5,00	5,00	5,00
Avgift på plastposer - pr. pose	2,00	2,00	2,00	2,00
1. gangs purring, barn	0,00	0,00	0,00	0,00
1. gangs purring, voksne	30,00	30,00	30,00	30,00
2. gangs purring, barn	30,00	30,00	30,00	30,00
2. gangs purring, voksne	60,00	60,00	60,00	60,00

Budsjett Verdal kommune 2008

3. gangs purring barn	60,00	60,00	60,00	60,00
3. gangs purring voksne	80,00	80,00	80,00	80,00
Erstatningskrav fra barneavdelingen	300,00	300,00	300,00	300,00
Fakturagebyr i tillegg				
Erstatningskrav fra voksenavdelingen	500,00	500,00	500,00	500,00
Fakturagebyr i tillegg				
Minste gjenkjøpsverdi:	Minstepris 200,- + gebyr	Minstepris 200,- + gebyr	Minstepris 200,- + gebyr	Minstepris 200,- + gebyr

Spesielt verdifulle bøker, deler av verk og annet spesielt materiale blir vurdert særskilt.

AVGIFTSSATSER FOR FESTE AV GRAVER VED KIRKEGÅRDENE I VERDAL M.M.

	2005	2006	2007	2008
Reservering av grav for hver 10-års-periode *	600,00	600,00	600,00	800,00
Festeavg. pr. grav for hver * 10 årsperiode etter friperioden 20 år.	600,00	600,00	800,00	800,00
For urnegraver etter friperioden 20 år	500,00	500,00	500,00	500,00
I de tilfeller der fellesrådet * godkjenner forlenget feste ut over 60 år etter siste gravlegging, settes festeavgiften for hver 10 årsperiode til:	600,00	600,00	600,00	800,00
Det innføres foreløpig ikke * festeavgift ved Vera Kapells kirkegård.				

Budsjett Verdal kommune 2008

Ved gravlegging av utenbygdsboende betales festeavgift fra første dag (Jfr. gravferdslovens §6).

Betaling for bruk av kirker i Verdal til konserter etc.

Leiesum pr. time til dekning av utgifter.	100,00	100,00	100,00	200,00
---	--------	--------	--------	--------

Selges det billetter betales i tillegg 10% av billettinntektene, begrenset oppad til kr. 1.500,00.

Soknerådet kan innvilge redusert eller fri leie i de tilfeller soknerådet finner det riktig. Takstene justeres (indeksreguleres) hvert år. Takstene avrundes til nærmeste hele 10 krone. Justeringene foretas av fellesrådet.

Avgifter for bruk av gravkapell. *

Handlinger for:

Innenbygdsboende	0,00	0,00	0,00	0,00
Utenbygdsboende	1.600,00	1.600,00	1.600,00	1.600,00
Avgifter for kremasjon. *				
Kremasjon innenbygds. Utgår. Nedlagt.	1.000,00	1.000,00	1.000,00	
Kremasjon utenbygds. Utgår. Nedlagt.	2.000,00	2.000,00	2.000,00	

* Avgifter etter gravferdsloven fastsettes av Verdal kommunestyre etter forslag fra Verdal Kirkelige Fellesråd.

Pleie- og omsorgstjenester

Egenandeler og vederlag ved bruk av kommunale pleie og omsorgstjenester mv.

Definisjoner:

G: Folketrygdens grunnbeløp

Langtidsopphold: Opphold i institusjon ut over 60 døgn

Korttidsopphold: Opphold i institusjon inntil 60 døgn

Dagopphold: Daglig opphold i institusjon inkl. transport og middagsmat.

A: Langtidsopphold i institusjon

Maksimalsatser iht. sosialdep.

forskrifter: 75% (G-6000) + 85%

(nettoinntekt - G). Vederlaget skal ikke overstige de reelle oppholdsutgifter ved institusjonen.

Det fremmes ikke krav under kr. 5.000 i dødsbo ved årsavregning.

B. Egenandeler for hjemmehjelp:

Egenandelen omfatter:

Hjemmehjelpstjenester og praktisk bistand, samt opplæring i dagliglivets gjøremål iht. lov om sosiale tjenester § 2.2 (ergoterapi, miljøarbeidertjenester og lignende).

Det betales et fast månedlig beløp (abonnement), uavhengig av omfanget av tjenesten, likevel slik at det ikke overstiger kommunens selvkost for tjenesten i den enkelte måned.

Budsjett Verdal kommune 2008

Abonnementet beregnes ut fra mottakers samlede inntekt etter følgende skala:

Kr. Pr måned	2005	2006	2007	2008
For brukere med inntekt under 2 G:	150,00	150,00	150,00	150,00
For brukere med inntekt 2 - 3 G:	600,00	600,00	600,00	900,00
For brukere med inntekt 3 - 4 G:	1000,00	1000,00	1000,00	1280,00
For brukere med inntekt 4 - 5 G	1300,00	1300,00	1300,00	1670,00
For brukere med inntekt over 5 G	1700,00	1700,00	1700,00	1700,00
For enkeltoppdrag i hjemmehjelpstjenesten, der bruker ikke betaler abonnement, brukes en timesats på	160,00	160,00	160,00	170,00
Kortidsopphold pr. døgn	118,00	118,00	118,00	118,00
Aktivitetstilbud hjemmeboende eldre, inkl. middagsmat. Pr. dag	75,00	75,00	80,00	80,00
Aktivitetstilbud hjemmeboende eldre, inkl. middagsmat og transport				110,00
C. Trygghetsalarm Abonnement. Sum pr. år	1200,00	1200,00	1200,00	1200,00
Brannalarm Abonnement Sum pr. år.	400,00	400,00	400,00	400,00
D. Salg av middagsmat				
<u>For brukere med inntekt under 2 G:</u>				
Kostpris for middag				30,00
Kostpris for måltid med tørrmat				19,00
Kostpris for kaffemåltid				6,00
<u>For bruker med inntekt over 2 G:</u>				
Middag med dessert	50,00	50,00	55,00	60,00
Middag uten dessert	45,00	45,00	50,00	55,00

Budsjett Verdal kommune 2008

E. Utleie av møterom/eldresentret i Vuku.

	2005	2006	2007	2008
Administrasjonen får fullmakt til å fastsette utleiepriser for duker m.m.	550,00	550,00	550,00	550,00

F. Ansattes betaling ved spising på institusjon

Administrasjonen får fullmakt til å fastsette priser/opplegg for ansattes spising på institusjoner.

TEKNISKE FORMÅL

VANN/KLOAKK

TILKOBLINGSGEBYRER KLOAKK

	2005		2006		2007		2008	
	Tillegg gr. 1	Tillegg gr. 2	Tillegg gr. 1	Tillegg gr. 2	Tillegg gr. 1	Tillegg gr. 2	Tillegg gr. 1	Tillegg gr. 2
Boliger/hytter, med 1 leilighet:	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00
Tillegg for flere leiligheter. (Boenhet med eget kjøkken og bad):	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00
Gårdsbruk m/1 leilighet:	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00
Tillegg for flere leiligheter som under boliger.								
Uisolerte lagerbygg, pr. m2:	10,00	40,00	10,00	40,00	10,00	40,00	10,00	40,00
Øvrig virksomhet, forretninger, industribygg, o.l. areal inntil 1.000 m2 pr. m2:	40,00	160,00	40,00	160,00	40,00	160,00	40,00	160,00
Areal fra 1.000 m2 til 5.000 m2 pr. m2:	20,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00
Areal over 5.000 m2 pr. m2:	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00

Budsjett Verdal kommune 2008

TILKOBLINGSGEBYRER VANN

	x)								
Boliger/hytter med 1 leilighet:	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00	5500,00	24500,00	24500,00
Tillegg for flere leiligheter. (Boenhet med eget kjøkken og bad):	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00	2750,00	4750,00	4750,00
Gårdsbruk m/1 leilighet:	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00	8250,00	36750,00	36750,00
Tillegg for flere leiligheter som under boliger.									
Uisolerte lagerbygg, pr. m2:	10,00	40,00	10,00	40,00	10,00	40,00	10,00	40,00	40,00
Øvrig virksomhet, forretninger, industribygg, o.l. areal inntil 1.000 m2 pr. m2:	40,00	160,00	40,00	160,00	40,00	160,00	40,00	160,00	160,00
Areal fra 1.000 m2 til 5.000 m2 pr. m2:	20,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	0,00
Areal over 5.000 m2 pr. m2:	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00	0,00

ÅRSGEBYRER VANN.

Pris pr. m3 økes med 10%. Det innføres fastgebyr.

Kategori:	2005	2006	2007	2008
Fastgebyr pr. eiendom				500,00
Måler, pris pr. m3	8,07	7,83	8,61	9,47
Boliger inntil 150 m2	1 895,00	1 840,00	2 024,00	2 226,00
Boliger 151-180 m2, eneleilighet	2 004,00	1 945,00	2 140,00	2 354,00
Boliger 151-180 m2, flerleilighet	2 274,00	2 207,00	2 429,00	2 671,00
Boliger 181-210 m2, eneleilighet	2 113,00	2 051,00	2 257,00	2 481,00
Boliger 181-210 m2, flerleilighet	2 654,00	2 575,00	2 834,00	3 116,00
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, eneleilighet	109,00	106,00	116,00	128,00
Boliger over 210 m2, pr. 30 m2, flerleilighet	379,00	368,00	405,00	445,00

x)Høy sats tilknytningsavgift utgår i 2008.

Budsjett Verdal kommune 2008

ÅRSGEBYRER KLOAKK. Pris pr. m³
økes med 6%. Det innføres fastgebyr.

Kategori	2005	2006	2007	2008
Fastgebyr pr. eiendom				500,00
Måler, pris pr. m ³	14,61	14,61	15,49	16,42
Boliger inntil 150 m ²	3 433,00	3 433,00	3 639,00	3 859,00
Boliger 151-180 m ² , eneleiligheter	3 630,00	3 630,00	3 848,00	4 080,00
Boliger 151-180 m ² , flerleiligheter	4 120,00	4 120,00	4 367,00	4 630,00
Boliger 181-210 m ² , eneleiligheter	3 828,00	3 828,00	4 057,00	4 302,00
Boliger 181-210 m ² , flerleiligheter	4 806,00	4 806,00	5 095,00	5 402,00
Boliger over 210 m ² , pr. 30 m ² , eneleilighet	197,00	197,00	209,00	222,00
Boliger over 210 m ² , pr. 30 m ² , flerleilighet	687,00	687,00	728,00	772,00

x)Høy sats tilknytningsavgift utgår i 2008.

FEIE/TILSYNSGEBYR. Økes med 5 %	2005	2006	2007	2008
1 pipe	312,00	328,00	338,00	355,00
Tillegg for flere piper	104,00	109,00	113,00	119,00

Foranstående beløp er eks. mva.

Husleiesatser i kommunale boliger.

Kr. Pr. måned

Ingen økning i Husleiesatsene for 2008

Budsjett Verdal kommune 2008

	2005	2006	2007	2008
FRYDENLUND, Øra				
Leil.24	2 836,00	2890,00	2 965	2 965
Leil.26	2 474,00	2520,00	2 586	2 586
Leil.28	2 605,00	2650,00	2 719	2 719
ST.OLAVS ALLE`, Øra			-	-
Leil.19	2 137,00	2180,00	2 237	2 237
Leil.21	2 275,00	2320,00	2 380	2 380
Leil.23	2 295,00	2340,00	2 401	2 401
Leil.25	2 283,00	2330,00	2 391	2 391
Leil.27	2 452,00	2500,00	2 565	2 565
			-	-
SANDHEIM, Ørmelen	2005	2006	2007	2008
Leil.1	1 976,00	2010,00	2 062	2 062
Leil.2	2 347,00	2390,00	2 452	2 452
Leil.3	2 324,00	2370,00	2 432	2 432
Leil.4	1 948,00	1990,00	2 042	2 042
Leil.5	1 948,00	1990,00	2 042	2 042
Leil.6	2 347,00	2390,00	2 452	2 452
Leil.7	2 261,00	2300,00	2 360	2 360
Leil.8	1 976,00	2010,00	2 062	2 062
			-	-
			-	-

Budsjett Verdal kommune 2008

	2005	2006	2007	2008
FURUSLETTA, Ørmelen				
Leil. 1 NÅ 8B	2 362,00	2 410,00	2 473	2 473
Leil. 2 NÅ 9C	2 337,00	2 380,00	2 442	2 442
Leil. 3 NÅ 1	1 673,00	1 700,00	1 744	1 744
Leil. 4 NÅ 2	2 251,00	2 290,00	2 350	2 350
Leil. 5 NÅ 7	2 349,00	2 390,00	2 452	2 452
Leil. 6 NÅ 5	1 033,00	1 050,00	1 077	1 077
Leil. 7 NÅ 6	935,00	950,00	975	975
Leil. 8 NÅ 3	1 549,00	1 580,00	1 621	1 621
Leil. 9 NÅ 4	2 218,00	2 260,00	2 319	2 319
BESTYRERB., Ørmelen	5 913,00	6 030,00	6 187	6 187
BREDINGSB., Vuku	0,00	0,00	-	-
Leil. 1	0,00	0,00	-	-
Leil. 2	0,00	0,00	-	-
VOLDEN			-	-
Leil. 1	3 420,00	3 480,00	3 570	3 570
Leil. 2	3 420,00	3 480,00	3 570	3 570
			-	-
FREDHEIM, Ørmelen	2005	2006	2007	2008
Leil. 1	1 252,00	1 280,00	1 313	1 313
Leil. 2	1 786,00	1 820,00	1 867	1 867
Leil. 3	1 470,00	1 500,00	1 539	1 539
Leil. 4	1 261,00	1 280,00	1 313	1 313
Leil. 5	1 224,00	1 250,00	1 283	1

Budsjett Verdal kommune 2008

				283
Leil. 6	1 786,00	1 820,00	1 867	1
				867
Leil. 7	1 470,00	1 500,00	1 539	1
				539
Leil. 8	1 261,00	1 280,00	1 313	1
				313
			-	-
KARL JOHAN`s veg, Vinne	2005	2006	2007	2008
Leil. 5	2 526,00	2 570,00	2 637	2
				637
Leil. 7	2 689,00	2 740,00	2 811	2
				811
Leil. 9	2 630,00	2 680,00	2 750	2
				750
Leil. 11	2 630,00	2 680,00	2 750	2
				750
Leil. 13	2 392,00	2 440,00	2 503	2
				503
Leil. 15	2 374,00	2 420,00	2 483	2
				483
Leil. 17	2 392,00	2 440,00	2 503	2
				503
Leil. 19	2 392,00	2 440,00	2 503	2
				503
			-	-
VUKU ELDRES., Vuku	2005	2006	2007	2008
Leil. 1	1 924,00	1 960,00	2 011	2
				011
Leil. 2	1 576,00	1 610,00	1 652	1
				652
Leil. 3	2 285,00	2 330,00	2 391	2
				391
Leil. 4	1 964,00	2 000,00	2 052	2
				052
Leil. 5	1 916,00	1 950,00	2 001	2
				001
Leil. 6	2 275,00	2 320,00	2 380	2
				380
Leil. 7	2 285,00	2 330,00	2 391	2
				391

Budsjett Verdal kommune 2008

Leil. 8		1 916,00	1 950,00	2 001	2 001
				-	-
				-	-
VUKU ELDRER., Vuku		2005	2006	2007	2008
Leil. 1 NY DEL nytt nr: 16		2 681,00	2 730,00	2 801	2 801
Leil. 2	15	2 681,00	2 730,00	2 801	2 801
Leil. 3	14	2 681,00	2 730,00	2 801	2 801
Leil. 4	13	2 681,00	2 730,00	2 801	2 801
Leil. 5	12	1 419,00	1 450,00	1 488	1 488
Leil. 6	12	1 419,00	1 450,00	1 488	1 488
Leil. 7	11	1 341,00	1 370,00	1 406	1 406
Leil. 8	11	1 341,00	1 370,00	1 406	1 406
Leil. 9	10	1 419,00	1 450,00	1 488	1 488
Leil. 10	10	1 419,00	1 450,00	1 488	1 488
Leil. 11	9	1 341,00	1 370,00	1 406	1 406
Leil. 12	9	1 341,00	1 370,00	1 406	1 406
				-	-
BR.STASJONEN, Øra		2005	2006	2007	2008
Leil.1		3 377,00	3 440,00	3 529	
Leil.2		1 899,00	1 940,00	1 990	
				-	-
RINGV.NORD, Øra		2005	2006	2007	2008
Leil. 1		4 724,00	4 810,00	4 935	4 935
Leil. 2		4 724,00	4 810,00	4 935	4 935
Leil. 3		4 724,00	4 810,00	4 935	4

Budsjett Verdal kommune 2008

Leil. 4	4 724,00	4 810,00	4 935	935
			4	4
			935	935
			-	-
PROST BR.V. Ørmelen	2005	2006	2007	2008
Leil. 1	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
Leil. 2	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
Leil. 3	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
Leil. 4	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
Leil. 5	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
Leil. 6	4 724,00	4 810,00	4 935	4
				935
			-	-
ADRESSE	2005	2006	2007	2008
Heggv.17	5 927,00	6 040,00	6 197	6
				197
Rogntun. 10	5 664,00	5 770,00	5 920	5
				920
Rognv. 18	3 592,00	3 660,00	3 755	3
				755
Dyrholtet 10	6 202,00	6 320,00	6 484	6
				484
Kalvmyra 31	6 594,00	6 720,00	6 895	6
				895
Heggv. 22	6 109,00	6 230,00	6 392	6
				392
Fridheimsgt. 25	7 668,00	7 810,00	8 013	8
				013
Kalvmyra 1	5 997,00	6 110,00	6 269	6
				269
Dyrholtet 15	7 288,00	7 430,00	7 623	7
				623
			-	-
OMSORGSBOLIGER			-	-
Vektertun	2005	2006	2007	2008

Budsjett Verdal kommune 2008

Leilighet 1	8 137,00	6 220,00	6 382	6 382
Leilighet 2	8 137,00	6 220,00	6 382	6 382
Leilighet 3	8 137,00	6 220,00	6 382	6 382
Leilighet 4	8 137,00	6 220,00	6 382	6 382
Leilighet 5	8 137,00	6 220,00	6 382	6 382
			-	-
			-	-
Stekke	2005	2006	2007	2008
3 C	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 D	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 E	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 F	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 G	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 H	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 I	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 J	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 K	8 137,00	8 290,00	8 506	8 506
3 L	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 M	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 N	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 O	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 P	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382

Budsjett Verdal kommune 2008

3 Q	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 R	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 S	8 137,00	8 290,00	8 506	8 506
3 T	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 U	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 V	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 W	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 X	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 Y	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3 Z	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
			-	-
1 F	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 G	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 H	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 I	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 J	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 K	8 137,00	8 290,00	8 506	8 506
1 L	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 M	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 N	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 O	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382

Budsjett Verdal kommune 2008

1 P	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
1 Q	8 137,00	8 290,00	8 506	8 506
			-	-
	2005	2006	2007	2008
Ringveg Nord	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
			-	-
			-	-
LYSGÅRD, 7 boliger	2005	2006	2007	2008
1	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
2	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
3	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
4	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
5	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
6	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
7	6 102,00	6 220,00	6 382	6 382
			-	-
Sum pr mnd	572 088,00	577 170,00	592 176	592 176
			-	-
Sum pr år	6 865 056,00	6 926 040,00	7 106 117	7 106 117
			-	-
Forventet husleie justert for slakke	6 177 025,00	5 887 134,00	6 040 199	6 040 199
			-	-

Budsjett Verdal kommune 2008

INNLEIDE BOLIGER			-	-
EINERVEIEN 1	2005	2006	2007	2008
Einervegen NR 237 på 30m2 - Leil.1.	2 809,00	2 860,00	2 934	2
				934
Einervegen NR 238 på 40m2 - Leil.2.	3 111,00	3 170,00	3 252	3
				252
Einervegen NR 239 på 30 m2 - Leil. 3	2 809,00	2 860,00	2 934	2
				934
Einervegen NR 240 på 40 m2 - Leil.4.	3 111,00	3 170,00	3 252	3
				252
Einervegen NR 241 på 30 m2 - Leil.5.	2 809,00	2 860,00	2 934	2
				934
Einervegen NR 242 på 40 m2 - Leil.6.	3 111,00	3 170,00	3 252	3
				252
Einervegen NR 243 på 30 m2 - Leil.7.	2 809,00	2 860,00	2 934	2
				934
Eienrvegen NR 244 på 40 m2 - Leil.8.	3 111,00	3 170,00	3 252	3
				252
			-	-
Einervegen 7			-	-
Leil.1	3 954,00	4 030,00	4 135	4
				135
Leil.2	3 954,00	4 030,00	4 135	4
				135
Leil.3	3 954,00	4 030,00	4 135	4
				135
Leil.4	3 954,00	4 030,00	4 135	4
				135
			-	-
TELTBURGATA 5	10 422,00	10 620,00	10 896	10
				896
TELTBURGATA 7	6 106,00	6 220,00	6 382	6
				382
NORDGATA 32			-	-
Nordgata 32 1. Etg	6 631,00	6 760,00	6 936	6
				936
Nordgata 32 2. Etg	6 631,00	6 760,00	6 936	6
				936
			-	-

Budsjett Verdal kommune 2008

Husleie pr mnd	69 285,00	70 600,00	-	-
			72 436	72 436

TOMTEPRISER BOLIGOMRÅDER

For Trones, Leinsmoen sør, Hubroberget, Garnesmarka og Leirådal tomteprisen (areal- og anleggskostnader) videreført fra 2006. For Leinsmoen nordvest er tomteprisen justert mht. endring i arealpris i samsvar med endring i prisendeks for første gangs omsetning innenlands. Anleggskostnadene er fordelt på alle tomter med en arealfaktor i forhold til tomtens størrelse.

TRONES (tidligere Sognan I og II)		gnr	bnr	areal	Arealkost	Anleggs-kost	Tomtepris
Flisa	8	6	317	793	19 032	104000	123 032
Flisa	2	6	373	637	15 288	104000	119 288
Flisa	4	6	319	617	14 808	104000	118 808
Flisa	6	6	320	816	19 584	104000	123 584
Planken	25	6	368	801	19 224	104000	123 224
Planken	28	6	365	805	19 320	104000	123 320

Leinsmoen sør og Hubroberget		gnr	bnr	areal	Arealkost	Anleggs-kost	Tomtepris
Leinsmoen	3	38	78	908	23 608	125000	148 608
Leinsmoen	5	38	77	777	20 202	125000	145 202
Leinsmoen	7	38	76	1069	27 794	125000	152 794
Leinsmoen	9	38	75	910	23 660	125000	148 660
Leinsmoen	19	38	70	944	24 544	125000	149 544
Hubroberget	8	38	82	966	25 116	125000	208 116
Hubroberget	10	38	83	1027	26 702	125000	209 702
Hubroberget	12	38	84	924	24 024	125000	207 024

Leinsmoen Nordvest	Tomt nr.	gnr	bnr	areal	Arealkost	Anleggs-kost	Tomtepris
Leinsmoen	14			890	26 700	129 000	155 700

Budsjett Verdal kommune 2008

Leinsmoen	16			910	27 300	129 000	156 300
Leinsmoen	18			990	29 700	130 000	159 700
Leinsmoen	20			860	25 800	129 000	154 800
Leinsmoen	22			856	25 680	129 000	154 680
Leinsmoen	23			950	28 500	130 000	158 500
Leinsmoen	24	Ops		405 ¹	42 150	135 000	177 150
Leinsmoen	25			910	27 300	129 000	156 300
Leinsmoen	26			080 ¹	32 400	131 000	163 400
Leinsmoen	27			940	28 200	130 000	158 200
Leinsmoen	28			060 ¹	31 800	131 000	162 800
Leinsmoen	29			950	28 500	130 000	158 500
Leinsmoen	31			435 ¹	43 050	136 000	179 050
Leinsmoen	33			415 ¹	42 450	135 000	177 450
Leinsmoen	34			565 ²	76 950	149 000	225 950
Leinsmoen	35			415 ¹	42 450	135 000	177 450
Leinsmoen	36	Ops		545 ²	76 350	149 000	225 350
Leinsmoen	37			490 ¹	44 700	136 000	180 700
Leinsmoen	39			310 ¹	39 300	134 000	173 300
Leinsmoen	41			325 ¹	39 750	134 000	173 750
Leinsmoen	43			320 ¹	39 600	134 000	173 600

Budsjett Verdal kommune 2008

Leinsmoen	45		295 ¹	38 850	134 000	172 850
-----------	----	--	------------------	--------	---------	---------

Administrasjons og tegningsgebyr i forbindelse med salg av boligtomter, kr 2000,- hvorav kr 1500,- refunderes ved kjøp av tomten, kan benyttes.

Andre boligområder	Tomt nr.	gnr	bnr	areal	Arealkost	Anleggs-kost	Tomtepriser
Garnesmarka, 8 tomter igjen						50 000	50 000
Leirådal, 2 tomter igjen							ca. 25.000

Prisene innebærer at kommunen ikke krever dekning for påløpte renteutgifter for de nye tomtene i F/L del 3, Leinsmoen og Sognan som er utbygd på 90-tallet.

NÆRINGS OG INDUSTRIFORMÅL	2005		2006		2007		2008	
	arealk.	anleggsk	arealk.	anleggsk	arealk.	anleggsk	arealk.	anleggsk
Lensevegen	Høystbydende		Høystbydende		Er foreslått omregulert til boligformål		Er foreslått omregulert til boligformål	
Industriområdet					iht. kommunestyrevedtak 12/06 (Tomteprisutvalget)		iht. kommunestyrevedtak 12/06 (Tomteprisutvalget)	
Gullblokka			Forhandlingspris					
A	40,00	115,00	40,00	115,00				
B	36,00	105,00	36,00	105,00				
C	32,00	95,00	32,00	95,00				

Tomteprisene for nærings og industriformål kan bli endret ut fra endringer i indeks for første gangs omsetning innenlands pr januar 2007

Budsjett Verdal kommune 2008

VERDAL BRANNVESEN

Satser for ikke-lovpålagte oppgaver,
evt. mva kommer i tillegg

	2005	2006	2007	2008
Ekstra feiing				
Frivillig feiing 1. pipeløp (som lovpålagt)	312,00 pr stk	312,00 pr stk	338,00 pr stk	355,00 pr. stk.
Øvrige pipeløp	104,00 pr stk	104,00 pr stk	113,00 pr stk	199,00 pr. stk.
Transporttid	195,00 pr time	195,00 pr time	195,00 pr time	195,00 pr. time
Kjøregodtgjørelse pr km.	4,00 pr km	4,00 pr km	4,00 pr km	4,00 pr km
Utlån av utstyr				
Brannbil/tankbil minimum 2 timer	450,00 pr time	450,00 pr time	450,00 pr time	600,00 pr time
Tilhengerpumpe	260,00 pr time	260,00 pr time	260,00 pr time	260,00 pr time
Bærbar pumpe	190,00 pr time	190,00 pr time	190,00 pr time	190,00 pr time
Brannslanger pr 25 m	95,00 pr dag	95,00 pr dag	95,00 pr dag	95,00 pr dag
Røykmaskin	170,00 pr dag	170,00 pr dag	170,00 pr dag	170,00 pr dag
Forbruksvarer (pulver, skumvæske m.v.)	Etter markedspris	Etter markedspris	Markedspris	Markedspris
Personell				
Undervisning	370,00 pr time	370,00 pr time	400,00 pr time	400,00 pr time
Brannmann	300,00 pr time	300,00 pr time	300,00 pr time	300,00 pr time
Unødig alarm fra og med 3. alarm (Dette for å få en nedgang av antallet unødvendige utrykninger).	5000,00 pr alarm	5000,00 pr alarm	5000,00 pr alarm	5000,00 pr alarm

For brannvesenets bistand med slukningshjelp/redningsaksjoner m.m får administrasjonen i de få tilfeller det er aktuelt med fakturering, fullmakt til å fastsette prisene.

RENOVASJONS- OG SLAMTØMMINGSGEBYR FOR 2008

Det kommer egen sak i kommunestyret når forslag foreligger fra Innherred Renovasjon.